

Молода Україна

журнал української демократичної молоді

РІК ВИДАННЯ XXX

СІЧЕНЬ — 1980 — JANUARY

ч. 285

НАШІ ПРЕДСТАВНИЦТВА:

В Канаді:

B. Yaremchenko,
28 Frontenac Rd.
London, Ontario

Leo Lupul
130 Pilkington St.
Thorold, Ont. L2V 1B4

T. Boyko
2582 Cornwall Dr.
Penticton, B.C.
Y2A 6X3

В США:

Головний представник
Alex Poszewanyk
5240 N. Le Claire Ave.
Chicago, Ill. 60630

Iw. Ivahnenko,
72 Feather Bed Ln.
Hopewell, N. J. 08525

L. Jemetz,
2941 Amboy Road,
Warren, N. Y., 13164

W. Ponomarenko,
5802 Vandalia Ave. S. W.
Cleveland, Ohio, 44144

У зах. Німеччині:

Mychajlo Ihnatenko
2. Hamburg — Wandsbek,
Lesserstr. — 225
West Germany

В Англії:

A. Bondarenko
78 Kensington Park Rd.
London W. 11, — England

В Австралії:

S. Krywolap,
Box 1586 M.
G. P. O. Adelaide,
S. Australia

МОЛОДА УКРАЇНА

MOLODA UKRAINA

A Ukrainian Monthly Magazine.
Published by the Central Committee
of the Ukrainian Democratic Youth
Association.

In USA — Association of American
Youth of Ukrainian Descent.

President: V. PEDELENKO
18 Henderson Ave.
Thornhill, Ont., Canada
L3T 2C0

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

Річна передплата

У США, у Канаді і в Україні ..... 9.00 доларів
Ціна одного примірника: 1.00 дол.

В Австралії ..... 6.50 дол. (австрал.)
Ціна одного примірника: 70 центів

В Англії і Німеччині ..... 7.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 80 центів (америк.)

В усіх інших країнах Європи ..... 6.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 65 центів (америк.)

В усіх країнах Південної Америки ..... 5.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 50 центів (америк.)

Зазначене число після прізвища передплатника означає останнє число журнала, за яке заплачено передплату.
За зміну адреси просимо присилати поштові значки або інтернаціональні купони (International coupon) на суму 25 канадських центів.

Редакція не приймає матеріалів без підпису автора і застерігає за собою право скорочувати статті і правити мову; рукописів не повертає.

Статті підписані прізвищем або ініціалами автора не завжди відповідають поглядам редакції.

За зміст і мову оголошень редакція не відповідає.

Листування з редакцією та адміністрацією просимо слати:

MOLODA UKRAINA,
Box 40, Postal Station "M", Toronto, Ontario, Canada, M6S 4T2

В ЦЬОМУ ЧИСЛІ ЧИТАЙТЕ: Поезії — О. Олесь, Г. Черінь. П. Одарченко — Василь Симоненко. В. Бендер — Слово про наші національні недоліки. Око — Заходи надання Нобелівської премії І. Багряному. О. Пошиваник — Сизокрилі орли бандуристи. Побудова літнього будинку на оселі "Україна". В. Чапленко — Невидні сили добра і зла. Н. Павленко — С. Петлюра та українці в діаспорах. З одумівського життя і праці.

На обкладинці:

Раїса Мороз під час зустрічі з українським громадянством у Торонто
11 листопада 1979 р.

Фото Ів. Корця

1918-Й

Крики... усміхи привітні...
 Пропори... пісні...
 Будьте мужні, непохитні,
 Єдністю міцні!

Свято волі... скрізь бенкети...
 Мрій, надій рої...
 — Зброю в руки! За мушкети!
 Будуть ще бої!...

Де дівались пута, ґрати...
 Люди, як брати...
 — Вартові, вночі не спати!
 Пильно стерегти!

Розчинилися темниці...
 Друзі серед нас...
 — Будьте тверді, як із криці:
 Бавитись не час.

Скільки сонця і блакиті —
 В небі, на землі...
 — Чи рушниці всі набиті,
 Гострені шаблі?

Гей, стрільці, як слід влучати
 І назад не йти!...
 Вартові, вночі не спати!
 Пильно стерегти!

Олександр ОЛЕСЬ

Петро ОДАРЧЕНКО

ВАСИЛЬ СИМОНЕНКО

(До 45-ліття з дня народження)

"Хай палають хмари бурякові,
 Хай сичать образи — все одно
 Я проллюся крапелькою крові
 На твоє священне знамено."

В. Симоненко

Серед славної групи молодих українських поетів — "шістдесятників" Василь Симоненко відзначався своєю надзвичайною громадською мужністю, безкомпромісністю й патріотизмом. Він тільки починав свою літературну творчість і встиг повністю виявити свої велики поетичні здібності. Але й те, що він залишив нам, ввійшло в золотий фонд нашої літератури, а ім'я Василя Симоненка стало символом нездоланного борця за волю України.

Василь Андрійович Симоненко народився 8 січня 1935 року в селі Біївці Лубенського району на Полтавщині в сім'ї селянина. 1957 року Симоненко закінчив факультет журналістики Київського університету. Працював кореспондентом газети "Черкаська правда" і "Молодь Черкащани". 1960 року став членом компартії (КПРС). 1962 року вийшла в світ його перша книжка поезій "Тиша і грім". А 13 грудня 1963 року в наслідок тяжкої хвороби — пістряка молодий 28-річний поет передчасно помер. Друга збірка поезій Симоненка "Берег чекань" була заборонена

цензурою, але 1965 року ця збірка була надрукована в Мюнхені у видавництві "Сучасність". Третя збірка поезій "Земне тяжіння" вийшла в Києві 1964 року. Потім 1965 року львівське видавництво "Каменяр" видало збірку новель "Вино з троянд". А 1966 року київське видавництво "Молодь" видало збірку вибраних поезій В. Симоненка. Такі дуже короткі факти біографії Симоненка.

Хоч Симоненко формально належав до членів компартії, проте все його життя і вся його творчість була цілковитим запереченням колоніяльної імперіалістичної політики КПРС і уряду СРСР. Василь Симоненко, як зазначає Іван Дзюба, "перш за все поет національної ідеї". Глибока синівська любов до рідної матері — України — це основна тема поезії Симоненка. Все своє життя присвячує поет рідній Україні ("Україні").

Поет не пасивно милується словом "Україна", він щодня бачить її всю, живе її історією, її сьогоднішнім і майбутнім. Для України він мислить і творить. Свою самовіддану любов до України з великою поетичною силою поет висловив у поезії, що починається словами:

"Задивляюсь у твої зінниці"

Ця поезія найбільше потерпіла від цензорів, які викреслили такі строфі:

Ради тебе перли в душі сію,
 Ради тебе мислю і творю.
 Хай мовчать Америки й Росії,
 Коли я з тобою говорю.

Україно, ти моя молитва,
Ти моя розпушка вікова...
За твоє життя, твої права.

А в прикінцевих рядках:

Громить над світом люта битва
Я проллюся крапелькою крові
На твое священне знамено

слово "священне" виправили на слово "червоне".

Поет національної ідеї Василь Симоненко в поезії "Український лев" оспівує місто Львів, в якому він побачив "Шашкевича очі, Кривоносові пле-чі, Франкове чоло". Місто Львів — цю фортецю української національної свідомості — Симоненко називає "епіцентром" своїх "радошів і надій". ("Український лев").

Ні офіційне виховання в дусі вірності Москви та її вождям, ні приналежність до комуністичної партії не витравили з душі Василя Симоненка глибокої любові до свого поневоленого народу, людської гідності та української національної свідомості. Мандруючи кореспондентом по Полтавщині, Симоненко бачив справжнє життя селян-колгоспників, тяжке безрадісне життя баби Онисі, тітки Варки, колгоспного конюха Федора Кравчука, нещасного дядька, що з голоду змушений був "красти на полі свій урожай". З надзвичайною силою свого гнівного поетичного слова Симоненко картає справжніх злодіїв, нових панів-визискувачів:

"Тільки ж у грудях клекоче гроза:
... Де вони, ті — відгодовані, сіри,
Недорікуваті демагоги і брехуни,
Що в'язи скрутили дядьковій вірі,
Пробираючись в крісла й чини?
Їх би за грati, їх би до суду,
Їх би до карцеру за розбій!

Ці демогоги й брехуни своєю безгосподарністю нищать людську працю і "щедроти нив". Цих лиходіїв гнівно картає Симоненко в своїй поезії "Некролог кукурудзяному качанові, що згинув на заготпункті".

Василь Симоненко гостро виступає проти національного й політичного поневолення українського народу. В поезії "Брама", як слухно зазначає І. Кошелівець, — Симоненко "з максимальною стисливістю має всю історію російської тюрми народів, хоч ніщо й не назване власними іменами":

Кров стіка під флегматичні мури,
Зойки, захололі на губах,
Сотні літ наруги і тортури
Мертвих повертають у гробах.

СРСР — це тільки дальнє продовження російської тюрми народів. Масові розстріли невинних людей характеризують радянський терор:

Та не бачить місто в ніч похмуру,
Як сторожа, вже не при мечах,
Нову жертву кидає під мури
З тряпкою брудною на очах.

З силою, властивою гнівному слову Великого Шевченка, Симоненко проклинає сталінських катів:

Тремтіть, убивці, думайте, лакузи,
Життя не наліза на наш копил.
Ви чуєте? — На цвінтари ілюзій
Уже немає місця для могил.

З пророчою Шевченковою патетикою поет віщує смерть катам:

Уже народ — одна суцільна рана,
Уже від крові хижіє земля,
І кожного катогу і тирана
Уже чекає засукана петля!

Цей суд народний над катами пророкує поет у поезії, що починається словами:

"Гранітні обеліски".

Проти російського імперіалізму й безоглядного сучасного російського шовінізму спрямована одна з найсильніших поезій Симоненка "Курдському братові" з епіграфом із поеми Шевченка "Кавказ": "Борітесь — поборете!" Критики вже не раз відзначали разючу схожість поезії "Курдському братові" з поемою Шевченка "Кавказ". "Ця поезія — каже Іван Кошелівець, — що є перегуком через століття з Шевченковим закликом боротися проти російської захланності, не побачила і не побачить світу в радянських виданнях, але читачів вона має більше, ніж збірки патентованих поетів. І кожен, хто читає оці рядки:

"О, курде, бережи свої набої,
Але життя убивців не щади!
На байстрюків свавілля і розбою
Кривавим смерчем, бурею впади! —

достовірно розуміє, що не про курдів мова мовиться, а про Україну під російським шовінізмом." Вороги України — московські імперіалісти хочуть не тільки економічно поневолити український народ, вони хочуть знищити українську мову, українську націю. А тому поет закликає до збройної боротьби з поневолювачами:

Веди із ними кулями розмову,
Вони прийшли не тільки за добром:
Прийшли забрати ім'я твоє, мову,
Пустити твого сина байстрюком.

("Курдському братові").

Викладач технікуму під Тернополем Микола Коц переробив цей вірш Симоненка, замінивши слово "курд" на слово "українець". У такому переробленому вигляді Микола Коц розповсюдив 70 примірників вірша. Весною 1968 року його засудили за це на 7 років ув'язнення в таборах суворого режиму. На суді Микола Коц не покаявся і не визнав себе винним.

Всім русифікаторам, всім ворогам українського народу, які прагнуть знищити українську націю, Василь Симоненко дає рішучу відсіч, гордо заявляючи:

Народ мій є! Народ мій завжди буде!
Ніхто не перекреслить мій народ!
Пощезнуть всі перевертні й приблуди
І орди завойовників-заброд!

(“Де зараз ви, кати моого народу?”)

Майже кожний вірш Симоненка про Україну — це в той же час вірш про рідну матір. Для нього велика радість лист від матері. (“Лист”). Рідна мати і Україна — це найвища святість! Тим русифікаторам та малоросам-перевертням, що твердять про можливість існування для українця двох рідних мов, а також тим емігрантам, які вважають, що українець може мати дві батьківщини, Симоненко нагадує:

Можна вибрати друга і по духу брата,
Та не можна рідну матір вибирати.

Можеш вибирати друзів і дружину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину.

У кожної людини є лише одна рідна мати і одна рідна країна. Цю ідею висловлено в чудовій поезії “Лебеді материнства”.

Глибокий ідейний зміст поезії Василя Симоненка поєднується з оригінальними художніми засобами, зокрема з своєрідними метафорами. На такій розгорнутій метафорі побудовано вірш, що починається словами: “Зимовий вечір”.

Ось ще кілька прикладів оригінальних метафор Симоненка: “Хмари дивились волохато... вихор всівся на сіру хату і закручував стріху вzenіт”. “Флегматично зима тротуаром поскрипує”. “Отерпли зорі строгі”. “У волосси — у сірому клоччи причайлися дікі вітри”. Але сила поезії не в формальних засобах, не в точних римах,

Бо не запалить серце точна рима,
Яку хтось вимучив за місяць чи за ніч.
Ні, інша сила, буйна, незборима,
Вогнем і пристрастю напоює ту річ.

Ні, інша сила так цілюще діє,
Словам велику надає вагу,
Бо з нею світ цвіте і молодіє,
І світло б'є крізь морок і пургу.

Без неї рими точні й милозвучні
Не варті навіть драного гроша —
Слова звучать примусить сильно й гучно
Лише одна поетова душа!

Таку велику силу бачив Симоненко в поетичній творчості Шевченка, Франка і Лесі Українки. Великий поетесі присвятив Симоненко свій сонет “Лесья Українка”.

Продовжуючи славні традиції своїх попередників, зокрема традиції Шевченка, Симоненко, — за словами Івана Кошелівця, “слідом за тими, що вже пройшли по океанах поезії, вибирається у творчу подорож, з певністю, що знайде щось і він, досі не відкрите”. Юнацько-пітнессеним закликом звучить його поезія “Гей, нові Колумби, Магеллані”.

Так в “океані рідного народу” молодий мрійник “відкриває духовні острови”.

Центральний Комітет ОДУМ-у, Головні
Ради Кошів Старших Виховників ОДУМ-у
США і Канади та Головні Управи Товариств
Одумівських Приятелів США і
Канади

повідомляють з глибоким смутком своїх членів і все українське громадянство, що 21-го грудня 1979 року загинув трагічно в Торонто, Канада, на 58-му році життя

БЛ. П. БОРИС

ОЛЕКСАНДРІВ-ГРИБІНСЬКИЙ

визначний український письменник, журналіст і культурний діяч, колишній довголітній редактор журнала “Молода Україна”.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

**Висловлюємо шире співчуття дружині
і родині покійного.**

“Україно! Доки жити буду,
Доти відкриватиму тебе”.

На жаль, не довелося йому довго жити. Останні роки життя поета були тяжкі: фізичні муки й душевні страждання отруювали останні дні життя. За 3 місяці до смерті Симоненко писав у своєму щоденнику: “Друзі мої принишки, про них не чути й слова. Друковані органи стали ще бездарнішими і зухвалішими: “Літературна Україна” кастрює мою статтю, (журнал) “Україна” знущається над віршами. Кожний лакей робить, що йому заманеться... До цього можна ще додати, що в квітні були зняті мої вірші у “Зміні”, зарізані у “Жовтні”, потім надійшли гарбузи з “Дніпра” і “Вітчизни”.

Ай, ай, ай, весело! Всі ми під пресом.
Так воно треба задля прогресу!”

Над Україною насувалася грізна чорна хмара нових репресій. І Симоненко в своєму щоденнику пише: “Втрати мужності — це втрата людської гідності, которую я ставлю над усе. Навіть над самим життям. Але скільки людей — розумних і талановитих — рятували своє життя, поступаючися гідністю, і, власне, перетворювали його в нікому непотрібне животіння. Це — найстрашніше.”

У грудні 1963 році — через кілька днів після

смерти Симоненка — на вечорі, присвяченому його пам'яті, в Київському медінституті виступив із промовою Іван Світличний, він сказав такі слова: "Все своє коротке життя Василь Симоненко прожив із цією трепетною внутрішньою готовністю до подвигу... серед нас не було й немає поета більшої громадської мужності, більшої рішучості, більшої безкомпромісності, ніж Василь Симоненко... Про таких людей, як Василь, не хочеться говорити: "Вічна йому пам'ять!" Хочеться говорити про вічне життя його творів, його ідей, бо які б зміни не відбулися в нашому житті, ми знаємо, що його поезія житиме доти, доки житиме народ, для якого він писав; доки житиме справа, за яку він боровся. І я думаю, всі ми вважатимемо за велику честь і велике щастя прагнути бути схожими на нашого друга й товариша, робити те, що робив він, робити так, як робив він."

На цьому ж вечорі у Київському медінституті виступив із промовою і Євген Сверстюк. Він сказав: Симоненко "наче корінь вийшов із землі з органічною любов'ю до неї і свого селянського роду... Симоненко — єдиний покищо поет, що викристалізувався в провінції і вініс свій струмінь у поезію — струмінь оголеної правди і непідкупної чести... Він житиме невід'ємною часткою нас самих, як живий розум і совість, що не гасне."

В першу річницю смерті Василя Симоненка на вечорі його пам'яті Іван Дзюба закінчив свою коротку промову такими словами: "Наш обов'язок перед пам'яттю Василя Симоненка — зробити так, щоб, коли помирає світла людина, залишилася після неї не "живучі раби", а живі душі, здатні до боротьби."

А 16 січня 1965 року на вечорі, присвяченому 30-літтю з дня народження Василя Симоненка, Іван Дзюба у своїй промові дав високу оцінку літературної творчості поета, підкресливши, що Симоненко "ішов до політичної лірики Шевченківського зразку", що Симоненко був "перш за все поетом національної ідеї", що Симоненко дав нам приклад "громадянської етики". Іван Дзюба підкреслив особисту принциповість, безкомпромісність і спокійну мужність Василя Симоненка: "людська гідність і самоповага, людська честь і совість були в його розумінні підставою соціального життя, а в його творчості відбилося становлення серед української молоді нового самопочуття, де крізь нашарування минулої доби цупко проростає вічна зелень і юнь людської гідності, людської розкішності і незалежності, незборимого і невичерпного "духу, що тіло рве до бою", що кличе стояти за свій народ і в цьому покладати смисл людського життя."

Василь Симоненко тільки починав свій творчий шлях, невблаганна смерть передчасно припинила його. В його поетичній творчості і в його мужній безкомпромісній вдачі, — як каже Іван Кошелівець, — найяскравіше втілилося чисте, людське і без міри потужне прагнення українського народу відстоюти свою національну невимірущість проти нечуваного своїм нахабством і підступністю гніту російського шовінізму."

Симоненко не пішов слілом за тими поетами, що прославляли ворожий Україні режим, в часи

важких випробувань він не покинув рідний народ:

Коли б я міг забути убоге рідне поле,
За шмат ції землі мені б усе дали...
До того ж і стерня ніколи ніг не коле,
Тим, хто взува холуйські постоли.

Та мушу я іти на рідне поле босим,
І мучити себе й ледачого серпа,
І падати з утоми на покоси,
І спать, обнявши власного спона.

Бо нива це — моя! Тут я почну зажинок,
Бо кращий урожай не жде мене ніде,
Бо тисяча доріг, мільйон вузьких стежинок
Мене на ниву батьківську веде...

Найкращий представник української молоді, мужній юний Василь Симоненко своїм життям, своєю безкомпромісною поведінкою, своєю самовідданою любов'ю до рідного українського народу дає добрий приклад українській молоді, що живе на Україні і поза її межами, дає приклад, як треба любити Україну і її народ і як треба боротися проти її ворогів, як треба безкомпромісно й мужньо боротися за волю, честь, права, і за державну незалежність України. Наша молодь слідом за своїм найкращим представником юним Василем може висловити свої почуття любові до рідного краю його незабутніми словами:

Земле рідна! Мозок мій світліє,
І душа ніжнішою стає,
Як твої сподіванки і мрії
У життя вриваються моє.

Я живу тобою і для тебе,
Вийшов з тебе, в тебе перейду,
Під твоїм високочолим небом
Гартував я душу молоду.

Україно, ти моя молитва,
Ти моя розлука вікова...
Громотить над світом люта битва
За твоє життя, твої права.

Хай палають хмари бурякові,
Хай сичать образи — все одно
Я проллюся крапелькою крові
На твоє священне знамено!

ОДУМІВЦІ!

**Готуйтесь до відзначення в цім
році 30-ліття ОДУМ-у!**

Віталій БЕНДЕР

СЛОВО ПРО НАШІ НАЦІОНАЛЬНІ НЕДОЛІКИ

(Замість сповіді перед молодими)

Не знаю, який саме відсоток серед читачів "Молодої України" складає молодь. Половину? Чверть? Ще менше?

А в тім, навіть з невеликим гуртом молодих українців варто поділитися деякими життєвими спостереженнями, особливо якщо вони кидають світло на наші загальні національні вади. Правдиво, про власні, національні недоліки ми теж озиваємося, але, на жаль, мало, дуже мало. А багато з-поміж нас взагалі є тісі думки, що українці, як нація, недоліків не мають. Вони свято переконані, що ми з природи добрі, шляхетні, старанні, щедрі, а от наші сусіди поляки, росіяни, угорці, турки, румуни — так ті всі мають чорну душу. І ця категорія всяку самокритику сприймає як зраду. І в цьому, може, найбільше лихо.

Пригадую таку річ. У 1965-му році відкривали в Новому Ульмі пам'ятник І. П. Багряному. З'їхалося багато послідовників і шанувальників того діяча й письменника. Не тільки з Німеччини, а й з Бельгії, Голландії, Австрії, Англії, Канади, США, Франції. Всю церемонію було запляновано як величне свято, а не плачевні поминки.

Приїхало багато членів ЦК УРДП і при тій нагоді було рішено відбути пленум. Засідання почалося о 4-й годині дня і продовжувалося до 4-ої години ранку. Чимало учасників засідання були й упорядчиками свята — кожний мав якесь організаційне навантаження.

Наступного дня, в неділю, відкриттю пам'ятника мала передувати Служба Божа в православній церкві, а починалася вона о 9.30 ранку. Так що нам, учасникам пленуму, спати було ніколи. А спочити таки треба було хоч дрібку, бо час чекав довгий, густо програмований день.

Пам'ятаю, після короткого сну, заледве встигши поголитись та поспідати, я прямував до церкви із одним колегою з Англії. На площі перед храмом вже було повно народу. І тут від гурту відлучилася така старша українка в темному костюмі, в зеленій хустці.

— Вибачте, будь ласка, — заговорила вона до мене. — Як ваше прізвище?

Її категоричність дещо мене заскочила. Але обличчя цієї старшої пані, рішуче й серйозне, вимагало відповіді.

Бендер, — сказав я.

— Ви, здається, член Секретаріату ЦК?

— Так...

— То як вам не соромно? Подивіться на годинник — доходить 9.30. Бачите, скільки вже народу зібралося? Ви й інші члени ЦК мусіли стояти на цій площі першими. Ви мусіли прийти сюди ще вдосвіта і привітати особисто кожного прибулого. А ви?

Я розгубився. Слова не б'язалися. Сяк-так я

пояснив, що засідання затягнулося майже до ранку, що всі ми втомлені, що...

— Що засідання затягнулося — то ваш спільній недолік, значить не вмієте засідати, і це — ніяке оправдання. Ця маса людей про ваші інші клопоти нічого не знає, а отже й може розцінити ваше пізнє прибуцтя як зневагу пам'яти Івана Павловича. І вся ваша попередня праця враз буде перекреслена ось таким малим промахом...

Жінка круто повернулася й пішла до храму, двері якого в той час саме відчинилися. Пізніше я заглядав у всі закутки, намагаючись знайти її та розпитати хто вона й звідки, а також подякувати їй за критику та науку. На жаль, зустрітися з нею ще раз не вдалося. Але й досі та сцена у мене на очах і я бачу її: стареньку, гідну, сувору і воднораз добру. Після того я завжди поступав згідно її вказівок: якщо я щось організував, то завжди прибував першим, та ще й з мітлою в руках, щоб прибрати й прихорошити залю.

Та пані мала повну рацію: засідати ми не вміємо. І тут мова не тільки про членів УРДП, а про всіх, всіх нас, до українства причетних. Протягом трьох десятків років на еміграції мені довелося бувати на всяких засіданнях, зборах, конференціях, з'їздах. І дуже рідко коли вдавалося вичерпати програму в намічений час. Вічно у нас форуми — навіть СКВУ — або ж у напівпідготованому вигляді, або взагалі не підготовані. Вічно у нас треба це, те й третє дороблювати вже на коліні. Вічно у нас конференції і з'їзди кінчаються без резолюцій, бо ж або не встигли зформулювати завчасу, або не було часу обговорити запроектовані.

А от, скажемо, у англійців — у тих інакше. Все починається в усталений час і все кінчиться за пляном. Мені довелося бувати на кількох англійських зібраниях. Порядок у них втримується не тільки головуючим, але й аудиторією, бо кожний учасник прекрасно знає, що дозволено і що не дозволено чинити на зборах.

У нас же голова форума переважно є найненасливіший чоловік. Не дивлячись на те, що обравши його головою, учасники тим самим наділяють його правами головного арбітра, чиє слово чи рішення має безумовно виконуватися всіма, дуже часто як промовці, так і аудиторія його й за вухом не ведуть. Він гатить молотком по підставці, або видзвонює олівцем по склянці, пробуючи втримати реглямент, але промовці ніби й не чують, заливають далі. І така картина стає нормою не тільки на низових зборах, а й на засіданнях вищих керівних тіл, на з'їздах, навіть на світових конгресах.

Читав я, наприклад, звіт про один із конгресів СКВУ. Перед мікрофоном вилася довже-

лезна черга бажаючих виступити. Головуючий закликає кожного промовця "скорочуватися", але безуспішно. Промови стають довшими, а черга теж росте щохвилини. Це вже не конгрес, а свавілля, балаган. І не дивно, що він скінчився без ніякого висліду. Така рідка, сказати б, "зустріч на вершинах", і все — на вітер.

Чи можливе щось подібне, скажемо, на з'їзді Демократичної партії США, або Лейбористської чи Консервативної партії в Англії? Ніколи. Бо там організаційні комісії завжди виходять з того, що партія складається з кількох напрямків. В кожній групі, в кожному стоварищенні нуртують різні погляди, різні тенденції, різні підходи. І всі знають, хто саме є прихильником того чи іншого погляду. Тож у всіх найдемократичніших партіях чи інституціях організатори завчасу резервують час для всіх поглядів і завчасу просить всі визначені течії призначити своїх спікерів і заздалегідь обмежують час — будь ласка висловлюй свої жалі чи ідеї, але не сміш красти в делегатів ані хвилини понад визначений реченець. Головне, щоб погляд чи ідеї не стали затиснуті, щоб з ними ознайомився форум. А для цього вистачає, щоб течія чи кілька споріднених течій мали одного речника. Тоді і суть незгоди між основними речниками більш зрозуміла кожному делегату, і цінний час не йде на вітер.

Так є в інших, але не в нас. А потім ще оця, бозна звідки взята мода читати на вроčистих частинах привітання від різних організацій, інституцій та приватних осіб. Звичайно, привіт від президента держави чи прем'єр-міністра підноситься настрий делегатів, бо це є прямим доказом, що їхній форум помічений на самих верхах. Але читання привітів від організацій чи осіб, або за прошування для вітального слова присутніх провідників чи голів організацій — без цього можна сміливо обйтися. Вистачає голові форуму проголосити, що на залі присутній такий, такий і такий, і цього вистачатиме, щоб піднести і велич оказії, і вдоволити гонор дотичних осіб. Во дуже часто отаке "вітальне слово" стає промовищем і тортурами, з'їдаючи дорогий час і перетворюючи зібрання на стерильну говорильню.

Найвища пора, щоб ми навчилися провадити ділові зустрічі по діловому, щоб вкладалися в устійнений розпис, і щоб були результати. Уявіть собі таке: організатори запрошують якийсь молодечий колектив вшанувати ту чи іншу зустріч мистецьким виступом. Діти приходять в зазначеній час, передягаються, чепуряться, нетерпляться показати старшим своє засвоєння української культури. Та приходить визначенна година, а батьки й далі провадять свій "візвольний балак". Діти тиняються по коридорах, змучені й пригноблені, терпеливо чекають, коли їх вже нарешті закличуть на сцену. Минає година, друга... Чи ж тяжко здогадатися, що саме в такі моменти відбувається у юніх душах? Презирство до батьків, погорда ними напевно починається якраз на отаких оказіях. Я сам був пару разів свідком отакого "виховування" наших молодих людей, свідком отакої нашої безвідповідальності й браку пунктуальності. А мені казали, що траплялося й гір-

ше: через те, що старші габалаювалися до півночі, просто уневажнювали молодечі виступи і по всьому. Яка глупота й байдужість до юнацької вразливості! Може отак з легкої руки уневажили не тільки молодечий концерт, а взагалі потягнення до українства не в одній молодій душі.

Ой, погано у нас з пунктуальністю. Ганьба! Я ще ніколи не засвідчив, щоб якась наша імпреза, збори, форум, концерт почалися у призначений час. Аж не віриться, які ми повільні, вайлуваті. Як почнемо збиратися, то плакати хочеться. Деколи перетягаємо реченець на годину, а то й довше. І що дивно, "запізнілі ворони" завжди заходять на залю без ніякого почутия вини. Во ж у нас це норма, мовляв, без людей не почнуть, зачекають. Чи ж треба доказувати, що в цій неповазі до організаторів зібрань криється наша загальна неповага до самих себе? Мовляв, на англійські збори чи атракціони треба прибути вчасно, бо то — англійці, у них, мовляв, здавна порядок і сувора пунктуальність. А у нас... Якось то буде...

Колись за цю недорікуватість і вайлуватість пе-ріщив наших батьків Остап Вишня. Але, як виглядає, за 50 років нічого не зміnilося. А буває й так, що всі зійдуться, а організаторів і промовців нема, десь засидлися, може й під боком, великих панів із себе грають, мовляв, "челядь" почекає. Тут самонепошана в усій своїй наготі.

Або візьмемо ділове листування. Тут, мабуть, ми найбільші грішники в світі. Я не говорю тут про товариські, родинні чи побутові листи. Маю на увазі ділову, організаційну кореспонденцію. Тут, як кожний з нас зокрема, так і наші інституції мусіли б вчитися і вчитися у англо-саксів та німців. У них цях справа давно піднесена до позему обов'язку й етики. У нас же нагальний лист, на який треба негайно ж відповісти хоча б однією лінійкою, можуть кинути під сукно і згадати за нього через рік часу!

Млявість і неповороткість у цій ділянці угробила багато-багато цінних починань і справ. Наші молодші генерації мусіли б за всяку ціну позбутися цього нашого "первородного" гріха. Во інакше й вони стануть "чумаками" на порозі 21-го століття.

Або ось ще одна "перлина". Недавно з однієї нашої газети я довідався про сумну, невідрядну статистику. Після перевірки й опиту виявилося, що в багатьох канадських бібліотеках, де можна винайняти книги на різних етнічних мовах, включно з українською, найменший попит є якраз на українську літературу. Естонців чи латвійців у Канаді багато менше, ніж українців, але читають вони рідною мовою частіше й ширше, ніж українці. Чому? Може, в бібліотеках не дуже якісні українські книжки? Але ж, щоб дізнатися про її якість, її треба випозичити, подивитися, залишити на ній помітку, що нею хтось користувався. Ні, нема на книжкових картках ніяких поміток, іх ніхто не винаймав. Виходить, що загальна нехіть до друкованого слова теж є нашою "первородною" вадою?

Головне ж, тут книгу й купувати не треба. Бери задарма, читай, пізнавай свою історію, куль-

туру, спільноту. Ні ж, охочих дуже мало. Може, наші більше читають англійських авторів? Задовід. Ось у громаді, де я живу, на яких 300 земляків лише десяток навідається до міських бібліотек. Решта — дехто читає еміграційні газети, але велика більшість взагалі нічого не читає. Ось ця статистика з Канади найкраще підтверджує, що українські книги так повільно розходяться в книгарнях не тому, що ми скупі з природи, а тому, що наш загал не має ніякого потягнення до друкованого слова. І смак до читання, пристрасть до книги — цю рису ми мусимо виплекати серед нашої спільноти всячими засобами, всячими шляхами.

Це велике завдання. І якщо його не подолаємо, серед нас і надалі процвітатиме загальна непоінформованість, необізнаність, брак знань, а в результаті ніякого суспільного й політичного прогресу ми, як спільнота, не зробимо. Не виконавши цього завдання, ми й надалі будемо шкутильгати в усіх сферах — суспільній, культурній, політичній, видавничій. А найгірше — непоінформованість і необізнаність є найкращим ґрунтом для відчуження, упередження, сварок і демагогічного розгулу.

Я тут зачепив лише кілька наших спільних вад. Ale їх є багато більше. І дивно: про них ми найменше говоримо на зборах, пишемо в пресі. Недоліку людина позбувається тоді, коли від нього її стає соромно. Тож не біймося самокритики. Мусимо періщити себе безжалісно, щоб, принаймні, наші діти бачили, що ми хочемо стати країщими. Це й для них стане стимулом. Бо інакше втікатимуть вони від нас як від неповноцінних, відсталих і пропащих людей.

ОКО

ЗАХОДИ НАДАННЯ НОБЕЛІВСЬКОЇ ПРЕМІЇ ІВАНОВІ БАГРЯНОМУ ФІЛІСЮ ЧІКАГО 1963 РОКУ

З 1901 року щорічно в Швеції присуджуються Нобелівські премії комісіям: Шведською Академією Наук, Королівським Медично-Хірургічним Інститутом, Шведською Академією Літератури і Комітетом Норвезького Стортінгу. Грошові премії призначаються з фонду, який залишив Ал'фред Нобель, що помер 1896 року в Італії. В своїм передсмертнім заповіті, все багатство (він винайшов динаміт та синтезував бездимний порох, які скоро увійшли в ужиток у всіх державах, за що він дістав гроші) розділив він так: один мільйон шведських крон призначив близькій родині, а решту, 36 мільйонів, на фонд, проценти з якого мають присуджуватись, як премії, за нові дослідження в галузі науки, за кращі літературні твори та інші праці чи винаходи, що мали б ушляхетнити людство.

Багато премій дано за літературні твори. Найбільше їх отримало осіб з Франції, а за нею йдуть

+

Центральний Комітет ОДУМ-у, Головні
Ради Кошів Старших Виховників ОДУМ-у
США і Канади та Головні Управи Товариств
Одумівських Приятелів США і
Канади

з невимовним смутком повідомляють своїх членів і все українське громадянство, що 16-го грудня 1979 р., після довгої і тяжкої недуги, відійшов у Вічність

БЛ. П. ВАСИЛЬ ВАСИЛЬОВИЧ ГРИГОРЕНКО

довголітній голова Головної Управи ТОП-у,
старший виховник-дорадчик ОДУМ-у і відданій
працівник на полі виховання української
молоді.

Родині покійного складаємо щирі співчуття.

**

На бажання його і його родини, замість квітів,
можна складати пожертви в його імені на
фонд журналу "Молода Україна".

Німеччина, Англія, США та інші держави. Найбільше число Нобелівських нагород, беручи всі країни, різні галузі (література, фізика, хемія, медицина, справи миру) отримали особи жидівського походження (майже одна третя осіб з загальною кількості).

До цього часу ні один українець не удостоївся ще Нобелівської премії. Творчість Івана Франка та Володимира Винниченка була подана Шведській Академії на розгляд. Але з українських певних, впливових, кіл до Швеції надійшли протести, щоб їхню творчість як "шкідливу, аморальну, антирелігійну" не брати під увагу.

Під час Чехословацької відлиги за часів Дубчека українці з Чехії внесли в список кандидатів на Нобелівську премію автора "Собору" Олеся Гончара. Але гостра критика "Собору" в СРСР, вмарш совєтської армії до Чехословаччини всі ті старання припинили.

У 1963 році філія ОДУМ-у в Чікаро розпочала акцію за надання Нобелівської премії Іванові Багряному за його твір "Тигролови". Данило Завертайло, організаційний референт філії, вів переписку з автором "Тигроловів" та збирал його книжки різними мовами. Олексій Коновал — референт преси та інформації в той час, приготовив текст-звернення та вів кореспонденцію з різними українськими організаціями та особами, щоб вони підтримали почин ОДУМ-у, бо ніби чим більше отримають прохань від різних компетентних установ, тим більші можливості, що запропонований твір буде розглянутий комісією. Олена Лукаш дістала всі інформації, куди і як звертатися в Швеції та приготовила текст листа англійською мовою. В. Гарасименко, Микола Шаблій та Данило Завертайло для тієї цілі подарували філії твори Багряного, які були вислані до Швеції. Про їх отримання Академія повідомила ОДУМ. Лист до Шведської Академії, комітету слов'янської літератури в Стокгольмі вислано 15 червня 1963-го року з підписом голови філії Олексія Пошиванника і Олексія Коновала — реф. преси та інформації.

В українському перекладі зміст листа звучить так: "Вельмишановні Панове! Пропонуємо Вашій увазі на розгляд та надання Нобелівської премії українському поетові й письменникові Іванові Багряному за його твір "Тигролови". Цей твір дістав першу нагороду з літератури 1944 року у Львові в Україні. Твір "Тигролови" видано в США і Канаді англійською мовою двома видавництвами під назвою "Hunters and the Hunted". В Німеччині "Тигролови" видано німецькою мовою видавництвом Styria під назвою ""Das Gesetz der Taiga", а видавництво Prisma-Boeken у Голландії видало їх голландською мовою. Твір Івана Багряного, який мешкає в Новім Ульмі в Німеччині, має високоморальне виховне значення для молоді. В цій книзі змальовуються люди, яким насильство влади відібрало свободу і людську гідність. Твір Івана Багряного є твором лицарськості, хоробрості та високої моральноти людини. Книжка "Тигролови" — твір про героїзм і товариськість. Чарівною ниткою в історію твору вткана історія зворушливого кохання, що в літературі нашого 20-го століття зустрічається тільки в благословенних випадках. Чисте кохання, хоробрість і лицарськість в "Тигроловах" змальовується протилежно, не вульгарно, до насвітлень сучасної літератури.

Багато членів нашої молодечої організації ОДУМ з захопленням читали "Тигролови", "Сад Гетсиманський", "Чому я не хочу вертатися до СРСР", "Огненне коло", "Розгром", "Буйний вітер" та інші твори Івана Багряного. Тому пропонуємо Вашій увазі на розгляд його праці. Надсилаємо Вам чотири примірники "Тигроловів" в українській, англійській, німецькій і голландській мовах та "Сад Гетсиманський" у французькій".

Референт преси філії звернувся за підтримкою в різні країни: до Головної Управи СУЖЕРО в Канаді, до голови Австралійського відділу Наукового Товариства ім. Тараса Шевченка д-ра І. Рибчина, до Української Вільної Академії Наук

у США (проф. О. Архімовича), до мистецького створишення "Козуб" у Канаді (І. Боднарчук), до Президії Об'єднання Українських Письменників "Слово" (Григорій Костюк), до відомого діяча УРДП в Австралії С. Косенка, до Івана Дубилка представника УНРади на Канаду та чільного діяча Крайового Комітету УРДП, до редактора журналу "Нові Дні" Петра Волиняка та інших. Зміст звернення був такий: "Чікагська філія ОДУМ-у вирішила подати рекомендацію до Нобелівської Комісії в справі надання премії Іванові Багряному за його творчість. Як Вам відомо, його твір "Тигролови" вийшов у кільканадцятьох мовах. Чужинецька критика подала прихильні відгуки на них як також на "Сад Гетсиманський". Лист і книжки ми вже відіслали до Стокгольму. Але для успішного нашого заходу потрібно нам підтримки від наукових установ, які б вислали свою рекомендацію. Тому, ми цим листом, і звертаємося до Вас з проханням підтримати нас.

У зверненні до Нобелівської комісії треба пропонувати на розгляд не лише одну книжку "Тигролови", а всю творчість Багряного, починаючи з періоду підсовєтської дійсності, оскільки тодішня творчість проходила під знаком антикомунізму та проти диктатури й тоталітаризму. У описі "Тигроловів" треба подати характеристику як високоморального виховного значення твір, бо так його також оцінює й чужинецька преса, як твір про лицарськість, хоробрість, високу моральність людини, про героїзм, і товариськість. Порівняйте цей твір з творами сучасної аморальнії літератури, де взаємини статей (кохання) оповщені і забруднені. В "Тигроловах" воно високе і чисте. В тім і сила книги в її виховавчім значенні.

Треба також написати про "Сад Гетсиманський", який вийшов українською і французькою мовами (їм вислали французькою). Бо ж невідомо, що їм заміпонує, чи дві згадані книжки, чи "Чому я не хочу вертатися до СРСР", чи "Маруся Богуславка", чи "Розгром" чи щось інше з його творчості.

Конкретно треба наголошувати всю творчість Івана Багряного, бо його письменницький шлях у цілості мусів би привернути їх увагу.

Ми віримо, писалось у зверненні ОДУМ-у до українських установ, що Ви нашему проханню не відмовите. Рекомендації до Нобелівської комісії треба надсилати в Швецію на нижче подану адресу.

Від усіх установ та осіб, кому вислано листа з повищеною поданим змістом, прийшли потішаючі відповіді. Як тільки скінчаться літні вакації й організації розпочнуть регулярну працю, вони вищлють листи-рекомендації творчості Багряного до Нобелівської комісії.

Але не скінчилися ще літні вакації, як наспіла сумна вістка з Німеччини, що Іван Багряний помер у шпиталі 25 серпня 1963 року. А твори розглядають в Швеції лише за життя автора. Тому, несподівана смерть Івана Багряного, припинила дальші заходи ОДУМ-у Чікаро.

МИТРОПОЛИТ ВАСИЛЬ ЛИПКІВСЬКИЙ ПРО ЯКІСТЬ УКРАЇНЦЯ*)

З "ПРОПОВІДЕЙ" на неділі й свята, слово Христове до українського народу", вид.: Українське Православне Братство ім. Митр. В. Липківського, 1969.

..."Браття! От ми взялися за будівлю своєї Української Церкви. Який же матеріал дає для цієї будівлі наша нива українська? Наша Україна бідна на своє золото та дороге каміння, а дуже багата на дерево, солому, очерет і тому не дивно, що коли почався в ній вогонь іспиту, — як багато він пожер уже нашої соломи та очерету! Чи залишиться ж, хоч трохи в ній каміння, що встоїться від цього вогню? А коли б такий вогонь спалахнув у нашій церкві, чи залишилось би в ній, хоч трохи золота, чи срібла, чи зразу рухнула б вона уся, як хата з соломи та очерету?

Нехай же, хоч шире єднання, тісне братерство зміцнить нашу кволість, бо й прутики, коли вони тісно зв'язані, тоді трудно їх зламати"...

..."Ви є пшеницею Божою; і ось тепер, як пшениця в засіках, так тісненько ви зібрались у церкву Божу. Але, і пшениця буває з половиною; будьте чистою пшеницею, а не половиною; майте в собі вагу, бо половину, як підкинеш її лопатою, забирає вітер і розвіває, а пшениця падає на своє місце, — на свою землю, якби її не підкидали. Так і ви будьте пшеницею, а не половиною; як би вас не підкидали, падайте на свою землю; майте пошану до всього свого, до своєї мови, до своєї церкви, до своєї землі! Ви, українці, будьте одним словом, якби вас не підкидали, українцями!"...

..."Любі брати і сестри, українці! Чи є між нами зараз більш щира, більш дорога, більш близька для нас душа, як душа великого сина України — Тараса Григоровича Шевченка, яка, віримо, невидимо присутня між нами, що за неї тепер молились в роковині його смерті? Від цієї душі, як від батька рідного, кожний з нас бажає мати найкращу науку в любові до свого рідного народу, найбільшу підтримку і утіху в своєму життю. На цій душі — на її переконаннях, мріях і стражданнях кожний з нас повинен випробувати і себе самого, оскільки він є дійсний, свіломий українець, оскільки він достоєн вважати себе дійсним сином України"...

..."Нехай же сьогоднішні спогади, спогади страждань Христа і ганебної в них ролі зрадника Юди послужать і для всіх нас науковою, щоб ми з усіх гріхів найбільш жахались зрадництва, продажі свого брата, продажі своєї матері України, свого рідного народу за принади світу цього"...

Ганна ЧЕРІНЬ

ПОДАРУНОК

На Різдво я отримала
блюзку блакитну —
Саме таку, як я би хотіла,
Коли б я хотіла блюзку ...
Блакить її оксамитна
снует непомітну

Нитку до синього неба.
Якби мені крила,
Я птахом злетіла б
на білу галузку.
На білу, пухнату,
Що стукає в хату,
Вітає з зимою
і білим Різдвом.

Як сумно сидіти самій
за столом!
Святкова блакитна обнова
Замість простого
ласкавого слова
І любови — людської
любови ...

Та коли я дрімала
в блакитній тузі,
Знову стукнуло в двері —
І це вже не гілка:
Здалеку в гості приїхали
друзі,
Небачені років не знати
вже скільки!

Привітань і розмов,
і очей візерунок ...
Що це: блюзка — чи небо
таке голубе?
Привезли мені друзі
найкращий дарунок:
Себе.

*) Бл. п. ВАСИЛЬ ЛИПКІВСЬКИЙ — Митрополит Київський і Всієї України, 1921—1927; період відродження Української Автокефальної Православної Церкви.

Більше про Митр. В. Липківського і про будову пам'ятника йому у Баунд Брукку знайдете в статті "Дорожімо Своїм Рідним", Молода Україна, жовтень 1979.

Сума пожертв на пам'ятник на кінець жовтня 1979 року становила понад 20 тисяч дол. Збирання фондів продовжується. Бажаючі жертвувати на пам'ятник повинні вписувати свої пожертви на:

Metropolitan Lypkivskyj Memorial Fund #760

та пересилати до:

St. Andrew's Federal Credit Union
P. O. Box 375
So. Bound Brook, N. J. 08880, U.S.A.

Подав Петро Матила — член
Комітету Побудови Пам'ятника.

Ол. ПОШИВАНИК

СИЗОКРИЛІ ОРЛИ БАНДУРИСТИ

Представники установ та організацій вітають членів Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка під час виступу в Чікаго 21 жовтня 1979 року.

Фото О. П.

"Батьку Отамане! Сизокрилі орли — бандуристи!..." — Такими словами голова філії УККА д-р М. Харкевич привітав диригента та членів Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка під час виступу в Чікаго. Це був останній з п'ятнадцяти виступів ювілейного концертного турне по США і Канаді з нагоди 60-ліття засновання Капелі ще в Україні.

Виступ Капелі відбувся в неділю вечером, 21-го жовтня 1979 р. у виповненій великій автодорії Лейн Технікал.

На летючках, в оголошеннях, у програмці й навіть на новій платівці Капелі Бандуристів були подані старі фотографії Капелі. Але публіку чекала мила несподіванка. На сцені з'явилася відмолоджена і поширені Капеля в нових строях — неначе зовсім нова Капеля. На сцену зайдли молоді бандуристи — козаки (блізько п'ятдесяти). Де-не-де між цими молодими видно було кілька сивоголових орлів — це старі кобзарі, які, зберігаючи і прославляючи бандуру через бурі, страхіття комунізму й гітлеризму та війни, зуміли передати і бандуру і любов до неї своєму другому і третьому поколінню вже за межами рідної землі. Вони також колись, 40-60 років тому, були молодими і довгочубими, як тепер їхні молодіші побратими.

Отаман-диригент махнув рукою, бандуристи вдарили по струнах... Мелодії бандур та співу не раз піднімали душі немов на крилах, не раз стискали серце до сліз, не раз безмежно зворушували почуття радості аж до вигуків "Браво", "Біс", та ще раз... ще раз. які не вгавали.

Після першої частини програми, сцену запозичили квітами представники установ та організацій. Між привітами були: від філії УККА, Укра-

їнських Торговельників, хору "Сурма", від дитячого хору "Молода Думка", від СУМА, Пласту та від ОДУМ-у і його ансамблю бандуристів, якого засновником і першим керівником у Чікаго був диригент Г. Китастий.

Ансамбль бандуристів ОДУМ-у в Чікаго дав поштовх до створення інших гуртків бандуристів по більших і менших містах США і Канади. Пізніше повсталі і кобзарські табори на оселях молоді, де згодом члени Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка були інструкторами. Ще там, між рядами організованої молоді, зокрема з ОДУМ-у, Пласту і СУМ-у, славна капеля готувала й дістала свою зміну.

Сьогодні в Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка є три генерації, не тільки віком, але і родом. Наприклад: найстаршим — це диригент, віртуоз і композитор Григорій Китастий — 72 роки, племінник Петро Іванович Китастий та син Петра, 20-літній Юліян Китастий. Наймолодшим членом Капелі є Тарас Махлай, якому сповнилось 16 років.

Хоча осідок Капелі знаходиться в Детройті, члени з'їжджаються на проби з різних місцевостей США і Канади, з Клівланду, Торонто і навіть з Чікаго: Петро Черняк і Василь Деркач, одумівці з Чікаго, регулярно їздять за 330 миль на проби до Детройту. На концертне турне до Капелі приїдалися два члени із самого побережжя Тихого океану, з Сан Дієго (Каліф.), а саме: Богдан Климкович та Віктор Григорович Китастий.

Бути членом Капелі не є легкозаслуженою славою. Бути членом Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка вимагає більше, чим звичайну любов до українського народного інструменту та музи-

Онтарійські шляхи... ми удержанемо їх відкритими. Ви держіть їх безпечними.

Усування снігу з наших шляхів може бути 24-годинною, сім днів на тиждень працею для робітників, що водять провінційні снігові плуги.

Вони працюють у найважчих умовах їзди, щоб люди і фабрикати могли пересуватися по провінції навіть у найгіршу зимову погоду.

Як тільки побачите синє світло снігового плуга, СПОВІЛЬНІТЬ ІЗДУ.

БУДЬТЕ ТЕРПЕЛИВІ, — НЕ ПРОБУЙТЕ ЙОГО ОБМИНАТИ; це небезично для Вас і для них.

Допоможіть їм виконати їхню працю.
А тоді виконайте свою частину:

будьте спеціально уважні — пристосуйте

свою швидкість і тактику їзди відповідно до погоди і стану дороги.

Придбайте безоплатну книжечку "Defensive Driving Tips" — поради спеціалістів, як їздити зимою, по шосе,

Пишіть до:

Information Branch
Ministry of Transportation
and Communications
1201 Wilson Ave.
Downsview, Ontario M3M 1J8

James Snow,
Minister of Transportation
and Communications

William Davis, Premier

ки. Бути членом Капелі вимагає безмежної любові та багато жертвенності. Членам Капелі постійно треба працювати над собою, вправляти та їздити на проби. На час концертного туру треба закрити свою канцелярію, звільнитися з роботи чи відірватися від студій — треба залишити свою родину та бути два-три тижні постійно в дорозі. Сизокрилим орлам-бандуристам належиться велике признання за їхню відданість. Адміністрації Капелі та місцевим чікагським організаторам належиться щире спасиби. Добре було б, щоб у майбутньому, на програмках і обкладинці платівки, ми бачили найновіше фото Капелі Бандуристів з підписами її членів.

Репертуар Капелі є різноманітний. Програма концерту включала твори різних українських композиторів, різних часів. "Пісня любові", тобто пісня Ф. Лоя з фільму "Love Story", у другій половині програми, була повторена через безупинні оплески авдиторії. Після вичерпання 18 точок програми, на вимогу оплесків публіки, бандуристи виконали ще пару пісень. На кінець, Капеля загralа пісню пророка України Тараса Шевченка. Г. Китастий раптом сбвернувся до публіки, і під його диригентурою, всі в авдиторії разом з Капелею, на пару хвилин об'єднані словами Шевченка, проспівали: "Реве та стогне"...

В. ЧАПЛЕНКО

НЕВИДНІ СИЛИ ДОБРА І ЗЛА

МАЛЕНЬКА ДИЛОГІЯ

1. Так вигасало творче життя...

...Навколо все забудовано. Суцільні бльоки цеглових будинків, переважно двоповерхових. А як є де одноповерхові, немов щербини в цих бльоках, то й ці тісно одні до одних попримулювані, як зуби в роті. Ці останні не так "уніформовані", як двоповерхові: яківи, які нижчі, які з верандами, а які й без. Але й біля цих ні деревця, ні кущика зеленого...

Хідники залито цементом, а мостище вулиць — асфальтом.

Хоч це частина величезного американського міста, але не та, де хмаросяги.

Людей і вдень не видно, а тільки авта, авта. Як різникольорові жуки. Одні стоять, струнко вишикувані понад хідниками, а інші біжать безшумно асфальтом вулиць. Біжать без угаву вдень і вночі. Безобличні й бездушні машини, тільки вночі ті, що біжать, кидають поперед себе вогненні погляди...

Із виразніших звуків тільки приглушений гуркіт підземки час від часу порушує безгоміння цього цеглово-кам'яного царства...

...Навколо все забудовано. Та коли я рано вранці вискачував із однієї з отих кам'яниць, пропішаючи на роботу, то перш ніж "пірнути під землю" (до підземки), я пробігав повз розплачливий крик шматка живої Землі. Це був чималий прямокутник незацементованого ґрунту, не зирваний під ватерпас улогочини на розі вулиці й авеню. Ця жива Земля чинила активний опір наступові цементу й цегли: з трьох боків була обгорожена дротяною огорожею (четвертим боком була притиснута до безвіконного муру сусідньої кам'яниці). А тая огорожа була густа мережа з товстого дроту, попригвинчувана до залізних паколів понад людський високий зріст заввишки, та ще й наїжена дротяними колючками горішнього краю назовні. Справжній тобі їjak у міських нетрях цегли й каменю. Ані приступу до нього! На широкій дротяній же таки хвіртці завжли висів важкий замок, а над тією хвірткою ще й металева таблиця з написом: "25 доларів карі!"

Всі ці прикмети означали виразно: приватна власність. А про її, цієї приватної власності, давність свідчили іржавість дроту, замка, а також пошлупувана біла фарба в написі...

Приблизно посередині цього чотирикутника, на певній опукlostі ґрунту росло могутнє широкогіллясте дерево, щось таке, як дуб, а воно теж свілчило про давність цієї приватної власності: треба ж було багато років, щоб воно таке вирошло. А під захистом цього дуба — не дуба тулилась маленька хатка, біля якої видно було залізну помпу криниці.

Через те, що я їхав рано на роботу, а повертається додому пізно (бо працював там, де були

хмаросяги), я ні разу, на протязі кількох років не бачив усередині цієї колючої фортеці живої людської душі. Але мені було ясно, що така душа там мусила бути й діяти-творити. Ще ранньої весни я бачив, що цей чотирикутник був скопаний чи зораний. А на початку літа ця рілля вкривалася зеленню, що в розповні літа набирала виразних і різних форм живого рослинно-культурного царства. Зразу за огорожею вишикувалися стрункою стіною вояків соняшники у жовтим цвітом оторочених кашкетах, — охороняючи від заздріх очей тендітніше будовою населення цього царства (його видно було тільки крізь прогалини між міцними стовбурами цих "вояків"). За соняшниками стояли трохи нижчі на зріст меченощі — листата кукурудза. А далі, уже на початку схилу у видолинок, купки картопляної гички. Потім помідори на тичках невисоких, а на самому дні улоговини сизіла капуста, зеленіла салата чи й ще там щось. Зрештою, усе добре розглянути можна було пізніше, під осінь, коли починається зворотний процес: скидали (разом з головами) свої кашкети соняшники, кукурудза схильяла своє листя-мечі й оголювала косаті качани... Так це царство прозорішало, всихало, кудись видаючи свої літні набутки-плоди...

I ці два процеси, як сказано, повторювалися разом з оббіганням Землі-планети навколо життєдайного джерела — Сонця. Річ ясна, що цю життєдайну енергію Сонця скеровував своєю працею-творчістю один з пожильців цієї плягети — людина в ролі живого втілення сили добра. Я, кажу, ніколи цієї людини не бачив, але вона мусіла бути, ця добра людська душа. Вона могла бути висока на зріст чи низька, худа чи в доброому тілі, чоловік чи жінка, але мусіла бути...

Та от одного літа зникли вояки-соняшники, оголивши увесь краєвид цього шматка живої Землі, бо тільки подекуди повихоплювались були з весною поодинокі самостійні падалюки. Але їх пізніше заглушили буйні бур'яни, яких ніхто не виполов. Наступного року зникла меченощна кукурудза. А далі катастрофічно звузилося це живе культурно-рослинне царство до самої капусти. А настанку й її нестало... Цікаво відзначити, що перед цим були якісь зусилля врятувати тро-

ПРИВІТАННЯ

Дорогі братчики-фундатори й меценати Плеваківської Фундації Братства Святого Симона! Вітаю Вас з Новим Роком, бажаю Вам доброго здоров'я. Мені трохи дивно, дивлячись на нашу молодь: майже нема військовиків — тому раджу батькам віддавати дітей до військових шкіл Вашого оточення.

Дід ПЕТРО

хи помідорів, обполюючи навколо них лихі трапи, бур'яни, але було знати, що творчі сили в тієї живої людської душі виразно вигасали... вигасали — і, нарешті, цілком вигасли... Вигасло людське життя, що запліднювало доцільно цей шматок Землі...

...Сумно стало мені після цього проходити повз це безлюдне, дике царство...

2. Спроба нового використання — і розвага двоногого звіра

...Довгенько не було жадного живого руху в обдротованому чотирикутнику Землі серед цегло-во-кам'яних кварталів міста. Колюча мережка-огорожа стояла непохитно далі, тільки ще дужче поіржавів дріт, а важкий замок на хвіртці, здавалося, зрісся іржею з тими дужками, на яких висів. Тільки напис "25 доларів кари" однією ночі зник та якийсь дужака, очевидячки, пробував свою силу, вихитуючи залишний пакіл, але зміг тільки трохи його похилити.

Та от однієї весни, тоді, як з-під повалених взимку бур'янів спробували бути вилазити на світло денне дики зелені паростки, я, йшовши пізно ввечері додому, аж придергав ходу, здичований, аж у голові менішибнула думка, чи я, часом, не помилився і не вийшов з підземки на чужій станції (я ж був не абияк на роботі натомлений). Від колючої огорожі, повз яку я роками проходив, не залишилося й найменшого знаку. Чотирикутний шмат Землі був з усіх трьох боків відкритий для всіх охочих на нього заходити. Ба, більше: не було посеред нього й дуба-велетня, як також хатки колишнього власника та водотягу-помпи. А на тому горбiku замість них стояв, манячів у просмокту вечора, пітніши вгору хобота, якийсь незвичний для цієї лісності залишний звір, полоба викопчого мастилочта або що. Було ясно, що це він напобіг такого "спустошення". Мимохігь мене це заінтригувало: що ж то тут тепер має бути?

Вілпочіль на пе моє питання принесли наступні кілька днів: не був початок іншого поширеного люпського використання цього шматка Землі. Тут почали булгувати якусь велику (широку) нежитлового типу будівлі.

Я знову не міг бачити, хто це побив (бо віхолив рапо з дому, а повертається попому пізно), але кожного вечора міг спостерігати поступ у цій творчій люпській праці. Спочатку мастилонг-екскаватор викопав чотирикутник для пільвального приміщення, далі з'явилася цементоті пільвалини для стін, а потім почали досить пвидко, американськими темпами, винести й леглої стіни з широкими прогалинами для майбутніх вікон-вітрин...

Кінець-кінець, видіс олінопечовий булинок, очевидячки, призначений для якоїсь крамниці.

І справді: через деякий час у новозбудованому чепурному, з ясними вікнами вітринами будинку з'явилася, як із-під землі гійпла, крамниця гospolat'skого приладдя, злогално розрахована на потреби власників люксполішніх дво- та однотерасових житлових будинків. Зразки цього краму

ЦК ОДУМ-у, Головна Рада Старших
Виховників ОДУМ-у і Головна Управа
ТОП-у Канади, та Дирекція Осели
"Україна"

з невимовним смутком повідомляють
своїх членів і все українське громадянство,
що 15-го січня 1980 р., в Лондоні, Канада,
відійшов у Вічність

БЛ. П. ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ

ТАЦЮК

меценат ОДУМ-у і довголітній працівник
на українській ниві.

Друзям покійного складаємо ширі
співчуття.

були мальовничо виставлені в вітринах, по-чимстецькому оформленіх...

Я жив у найнятім мешканні і через те не мав потреби до тієї крамниці заходити. Але мені було приемно проходити повз цей новий у цьому районі будинок, іти новеньким цементом, підмітаним хідником...

Проминуло літо, і напоїкінці його, як уже заходила осінь, гули власники жителі готовується до зими і потребують щось там лагодити чи перебудовувати, виявилося, що такі здогадні покупці не запікалися близькою можливістю в цій крамниці купувати. Будівничий чи той, хто винайняв це приміщення для крамниці, либо, помилився. В наслідок цього тоді, як настало золота осінь (між іншим, невидна в цьому районі (бож не було на чому листю "золотіти"), крамницю з цього приміщення вивезено кудись-інде. А широкі вікна-вітрини в будинку позабирали диктовими аркушами, двері — товстими дошками, на якими вивішено напис, що будинок до винайму. Зроблено це останнє чепурно та солідно...

Та незабаром сталося щось несосвітенне (якщо міряти моїми еміграційними міркуваннями): "законсервований" так для якогось іншого призначення будинок став об'єктом забає для якогось двоногого звіра чи, може, звірів. Одного ранку, йдучи на роботу, я побачив, що диктові заслони

з вікон-вітрин були поздирані, а шиби повибивані або хоч поколені схожими на павучачі гнізда розколинами (скло ж було товсте, і розбити його не так легко). Двері ще були забиті дошками, але ...тільки до наступного ранку. Наступного ранку я побачив, що й ці дошки лежали на хіднику, а двері були висаджені і вхід до приміщення зязя, як чорна рана... І ця рана, як і рани вікон, так і стояли "незагоєні" дніми й ночами, тими ранками й вечорами, коли я повз них проходив. Зяяли німим докором... Але кому? Чи не тим у першу чергу близьким сусідам, що, напевно, чули "уночішню роботу" тих двоногих звірів, що бавилися цим новим будинком? Я жив досить далеко від цього будинку і не міг чути, але я знов звичай пожильців цього житлового району, коли кожен охороняв тільки власну веранду та власні вікна. А веранду і вікна найближчого сусіда могли ніщити всякі охочі, — ніхто й пальцем не ворухне, щоб перешкодити руйнації. Бачив я раз як повз ті рани одночасно зі мною проходив поліцай, але без ніякої уваги до тих "ран". Ну, а той, хто цей будинок збудував? Довший час він також не підавав ніяких ознак свого зацікавлення руйнованим будинком...

Кінець-кінцем, приміщення цього відкритого для всіх будинку перетворилося чи не на громадську убіральню. Одного разу я бачив, як з нього вискочило двоє чорних парубчиків, а з дверей-рани несло таким смородом, як з неохайній убіральні.

Я був цілком стороння до цього явища людська одиниця багатомільйонового міста, це не було моє майно, але мені чомусь боляче спостерігати це безглуздє руйнування. Кому воно потрібне? Чи не було б усім невидним (бож самі авта, авта..) пожильцям району присмішне, якби ця будівля стояла в такому вигляді, як була збудована? І хто її руйнував? Чи не оті чорні парубчки, що я їх один раз бачив, як вибігали зсередини. А чорні жили недалеко від цього "білого району" в дешевих міських будинках, з комфортабельними мешканнями. Але, не піймарши, не кажи, що злодії. Та ї білі хлопці в цій вільній країні можуть так "бавитися".

Та от, нарешті, власник з'явився! Я, звичайно, його не бачив, але одного вечора побачив, що вікна й двері були позабивані товстими алюмінієвими бляхами, попригвинчуканими до луток та луток одвірка (на дверях).

І мені стало легше на душі. З цією легкістю я проходив повз цей будинок, може, з тиждень. Аж одного вечора дивлюсь: на вікнах товста алюмінієва бляха була повідгинана. Зроблено це, ма-буть, ломом чи якимсь іншим залізом...

Останнім, що я бачив з цієї трагедії, була велика таблиця, прибита аж під дахом з написом: "Будемо переслідувати з поліційними собаками"...

Чи ті собаки, четвероногі звірі, впіймали того двоногого звіра, що так "весело бавився" руйнуванням людської праці, я ніколи не довідався, бо переселився з того міста на "село"... Але ця "забава" болючим контрастом до отого культурно-зеленого чотирикутника ще й досі стає мені на пам'яті...

А з цього висновок: людина — творець — і одночасно — звірина! Се дві сили — одна добра і сила зла в тій самій істоті. У цій маленькій дилогії, в двох нарисах, я не сказав нічого нового, але й не міг цього не сказати. Хотілося б іще тільки додати, що й у вільнім світі треба б якось гамувати силу зла в цій істоті. Для нормального існування людини на цій маленькій планеті Землі потрібні не тільки права людини, а й певні норми її поведінки.

ПЕРША УКРАЇНСЬКА ОПАЛОВА ФІРМА

FUTURE FUEL OIL CO. LIMITED

737 Dovercourt Road, Toronto, Ont.

Тел. Бюра: 536-3551 — Вночі: 762-9494

Постачання опалової оліви

24-годинна, солідна і скора обслуга.

SERVICE STATION

1001 The Queensway, Etobicoke, Ont.

Tel.: 252-4117

ARMADALE

MEAT PRODUCTS LTD.

НАЙКРАЩІ М'ЯСНІ ВИРОБИ

В ТОРОНТО Й ОКОЛИЦІ

Крамниця при вул. Блюр коло Джейн

Власник ІВАН ЛЕХНОВСЬКИЙ

2404 Bloor St. West
Toronto, Ontario M6S 1P9

Tel.: (416) 767-3424

ПОБУДОВА ЛІТНЬОГО БУДИНКУ НА ОСЕЛІ "УКРАЇНА"

(Інтерв'ю з І. Данильченком)

Іван Данильченко СВП є головою Головної Управи Товариства Одумівських Приятелів Канади, 1-ий заступник президента та організаційний референт корпорації "Україна" і довголітній референт таборів ОДУМ-у Канади. Інтерв'ю було передане на одумівській радіопрограмі "Молода Україна" 20-го жовтня м.р. в Торонто.

Питання: Пане Данильченко, чи ви могли б пояснити нашим слухачам, чому оселя "Україна" була побудована коло Лондону, а не десь над озером на півночі або при наймі коло Торонта?

Відповідь: Від того часу, коли я був вибраний головою Головної Управи Товариства Одумівських Приятелів Канади, тобто в 1970 році, та референтом Таборів Юного ОДУМ-у, в мене виникла думка, що вже час ОДУМ-ові мати свою власну оселю. Цю думку я подав на одному з поширеніших засідань Головної Управи ТОП та ОДУМ-у, де й було рішено шукати за відповідним місцем.

Багато миль дороги проїхали, багато часу витратили, їздили і по Північному Онтаріо і по всіх закутках провінції, але чим більше їздили, тим більше приходили до переконання, що купівля оселі на півночі не буде практичною, бо перш-зазвсе, що оселя є тимчасове літнє уживання, отже відразу виникає думка, яким способом можна її утримати, звідкіля можна мати фінансову базу.

Оце питання стояло на першому місці. Купівлю коло Торонта обговорювали не один раз, але біручи під увагу, що Православна Громада св. Володимира має прекрасну оселю "Київ", ми уважали, що це буде перешкодою для громади, як рівної і для ОДУМ-у. Одеї було тією причиною.

Чому куплено коло Лондону?

Під час шукання за відповідним місцем, я був у повному контакти з гілками відділів ТОП, які також шукали за відповідним місцем у своїх околицях. Одного разу повідомив мене тогочасний голова відділу ТОП Лондону Микола Співак, що коло Лондону є прекрасна ділянка землі, яка належала би на оселю. Не гаючи часу, Головна Управа ТОП, ОДУМ та Відділи ТОП-ів поїхали на оглядини цієї землі. Між іншим хочу додати, що головами відділів ТОП-ів у той час були, як я вже згадав Микола Співак — Лондон, Володимир Тимошенко — Торонто, Юрій Лисик — Ошава, Василь Лупул — Ст. Кетерінс. Після оглядин відразу зроблено повне засідання ТОП-ів та ОДУМ-у, де одноголосно було рішено, за всяку ціну купити цю землю.

Питання: Що дотепер побудовано на оселі "Україна" та яким коштом?

Відповідь: Куплено цю мальовничу ділянку землі в 106 акрів за суму 120.000 дол. в кінці 1975 року, в листопаді місяці.

На початку 1976 року розпочато будову головного будинку і вже на одумівську зустріч на

День Праці будинок майже був викінчений, за винятком деякого меншого устаткування.

Кошти будови внесли десь 360.000 дол. В 1978 році побудовано басейн з усіма відповідними устаткуваннями, як туші умивальники, виходки, переолягальні тощо за суму 65.000 дол.

В 1979 році, тобто мин. року побудовано парковальну площа за суму коло 40.000 дол. Поза цим усім розпочато будову озера, побудовано міст, дороги і багато інших устаткувань.

Питання: Які пляни оселі на майбутнє?

Відповідь: Планів до виконання є ще декілька, але найважливішим сьогоднішнім проектом є будова літнього будинку для таборуючої молоді (як ми звикли називати барак).

Питання: Як цей будинок для таборуючої молоді має виглядати?

Відповідь: Будинок буде мати вигляд мотелю, він, звичайно, мурований. Побудований так, що фронт будинку буде мати один поверх, а задня частина будинку буде мати два поверхі, або як тут кажуть, "спліт левел".

На першій підлозі буде чотири кімнати для молоді та дві кімнати для виховників і ці кімнати можуть примістити 50 осіб молоді або чотири рої. Нижня частина будинку буде мати невелику залю для гутірок та ручних робіт, кімнати для команди, першої допомоги, комори для збереження спортивного приладдя та ручних робіт.

Питання: Який передбачається кошт цього літнього будинку — бараку?

Відповіль: Так як подав фахівець будівельник Микола Співак, кошт будови мав би винести біля 40-45.000 дол. Звичайно, залежить від часу, чим даліше відтягатиметься, тим більше кошт підноситиметься.

Будова мала б початися негайно, тобто ще цього року.

Питання: Де ОДУМ плачує дістати ці гроші?

Відповідь: Звичайно існування даних організацій залежить від підтримки суспільства. Вірю, що українські підприємці, установи та українська громада підтримають українську молодь, яка бореться за своє існування.

Питання: Куди надсилати пожертви?

Відповідь: Пожертви можна слати на адресу ОДУМ — 827 Indian Rd., Mississauga, Ontario L5H 1R4. або за ширшими інформаціями телефонувати безпосередньо до мене на число 274-2249. Будьте жертвеними, коли до Вас звернуться збирщики.

Питання: Чи ви маєте намір інформувати наших слухачів про успіх зборок?

Відповідь: Так, будемо проголошувати на радіо та в пресі всіх жертвоздавців так, як пожертви будуть надходити.

Питання: Пане Данильченко, чи маєте ще що сказати до радіослухачів цієї програми?

Наталя ПАВЛЕНКО

СИМОН ПЕТЛЮРА ТА УКРАЇНЦІ В ДІЯСПОРІ

(Слово під час Апелю в Детройті 2 вересня 1979 р.)

Кожна нація, кожний народ має своїх провідників, які посвятили себе в боротьбі за визволення свого народу з чужої неволі. Деякі з них є вкрай лаврами всесвітньої слави, інші — менше відомі, але не всі провідники народів мали однакову долю. Одні досягли свою мету повністю, інші ніколи не сповнили того, що хотіли зробити для свого народу.

Сто років тому, 10-го травня 1879 року, в го-зацькій родині народився Симон Васильович Петлюра. З юнацьких років, як учень духовної семінарії, він захоплюється українською ідеєю, багато читає української літератури та впиває в себе духову красу наших предків. Після того, як адміністрація семінарії його звільнила, Петлюра їде на Кубань, де стає народним учителем, а в 1904 р., переїздить до Льгова і слухає лекції в Львівському університеті. Після праці в статистично-архівному Відділі Кубанського війська, життя Петлюри проходить в редакційних працях над поширенням національного усвідомлення українського народу, та популяризації серед народів. У 1917 р. С. Петлюра опинився у центрі революційної боротьби українського народу, а з часом став Головним Отаманом Військ Української Народної Республіки та очолив українську державу. В своєму виборі провідника, український народ, не помилився. Петлюра глибоко вірив у свій народ, у його спочтаний вияв незламного духа української нації. До кінця свого життя Петлюра твердо тримався незмінної й єдиної мети — отримання держачної незалежності для України; бо вірив у гуманітарний ідеал, себто, що кожна нація повинна мати право жити вільним, ні від кого незалежним державним життям, а прикмети цих якостей також належали для України.

Словами Петлюри:

“Не марнотратним, не яловим повинно бути життя й перебування нашої еміграції поза межами батьківщини, а познам глибокого змісту та корисних наслідків для рідного краю! Глибоке розуміння потреб нашого руху і конкретне узгіднення праці з тою роботою, що провадиться на Україні — ось що головним буде ціхувати працю. “Але, як МИ, як українці в діаспорі, еміграції, маємо виконати свої опобов’язки за кордоном...

Точніше, які є наші обов’язки?

Відповідь: Так. Дорогі українські підприємці, пані й панове, підтримуйте українську молодь, буьте жечтвенними, коли до Вас звернуться.

Кожний Ваш подарований цент піде на користь нашого майбутнього. Шануймо ту українську молодь, яка бореться за своє майбутнє.

Пересилайте свої пожертви на повище подану адресу.

Перше, очевидно, ми тратимо наші сили, коли ми є роз’єднані. Без загальної співпраці, ми є неефективні в усіх наших зусиллях здійснювати свої обов’язки, один з яких є живити і захищати позитивні вияви української ідентичності в діаспорі. Ми не лише маємо зберегти нашу ідентичність, але також запобігти бездіяльність та асиміляцію, бо коли етнічна група, яка існує за кордонами своєї країни, підпадає таким феноменам, вона в такому випадку просто стає етнографічним елементом, який з часом, за законами природи, поступово зникає і губиться. Можливо найсильніші засоби уникнення чи принаймні сповільнення цього явища є триматися об’єднаними через інтенсивний розвиток наукового, літературного і культурного життя. В додатку до того, що ми мусимо старатися тримати нашу індентичність живою, наша праця в діаспорі може збігатися разом з сучасним дисидентським чи правозахисним рухом в Україні. Ми, як і вони в Україні, мусимо продовжувати нашу апеляцію до сумління вільного світу, бо в протилежному випадку наша справа не знайде підтримки поза Україною, якщо вона є незідома.

Словами Петлюри:

“Сучасне панування московського більшовизму на Україні — це тяжка життєва й політична школа для українського народу.. Ale сили нації ще не вмерли, енергія народня все більше й більше виригається з-під комуністичної корми. І, головне, зростає активність серед українського селянства, робітництва та інтелігенції. Перед революцією ми були лише етнографічним матеріалом, а тепер... Україна як нація — як нація, яка знає чого вона хоче й куди її іти — є фактом безпредечним навіть для наших ворогів”.

Доля не судила йому досягнути його великої мети, а тому МИ повинні бути продовжувачами його інспірацій, ідей і намагань.

Не зрадьмо його візї!

R. CHOLKAN & CO. Ltd.

2190-B Bloor St. W. — Toronto, Ont.

INSURANCE FOR: FIRE, AUTO, LIFE

УСЯКОГО РОДУ АСЕКУРАЦІЇ ВІД ВОГНЮ,

НА АВТА, ВІД КРАДЕЖІ, НА ХАТУ.

Телефонуйте до

ЯРОСЛАВА КОВАЛЯ

Tel.: 763-5666

З ОДУМІВСЬКОГО ЖИТТЯ І ПРАЦІ

Дівочий гурток юних одумівок під час суботніх занять.
Зліва: Наталка Сандул (виховниця), Софія Підлісна, Гая Антоненко,
Ірина Антоненко, Леся Нагорна, Марійка Красиловець, Анна Середа
і Ліда Юхименко.

Торонто, жовтень 1979 р.
Фото Ів. Корця

Гурток "Хитрі лисички" біля смереки на виховно-відпочинковім те-
борі ім. Симона Петлюри.

Зліва: Ліза Луценко (виховниця), Ліза Притула, Таня Юхименко, Гая
Петруша, Надія Білинська, Віра Шумейко, Світлана Ліщина, Наталка
Сніг і Варвара Антик (заступниця).

Оселя "Україна", 23 липня 1979 р.

СІЄМ, ВІЄМ, ПОВІВАЄМ
З НОВИМ РОКОМ ПОЗДО-
РОВЛІЛЄМ
З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ ВАС
ВІТАЄМ!

Не зважаючи на мороз, вітер та снігозію, цього року, як і попередні, молодь ОДУМ-у, вибрала-
ся до своїх прихильників із колядою. Якщо до Вас колядники не змогли завітати — не обіжайтесь — "нема то, як колись було", чомусь сьогодні менше молоді, менше молоді ходить колядувати, чим колись то було. Сьогодні люди далеко розкидані й тяжко всіх відвідати. Якщо Вас не відвідали, цим шляхом прийміть Різдвяне поздоровлення та побажання щасливого Нового Року від чікагських колядників. Якщо Ви бажаєте силасти коляду на ОДУМ, то ще не за пізно.

Цього року колядниками були: Шура Косогор, Катя Волковець, Марта Таран, Оля Татко, Григорій Деркач, Діяна Белей, Валя Сідельник, Наталя Павлівна Коновал, Юрій і Оріся Завертайли, Петро і Ліда Ширебці, Олеся і Тарас (Олексієвич) Коновали, Василь і Наталя Коновали з дітьми Анатолієм і Марком, та Олексій і Дора Попшиваники з дітьми Павлом і Мотрею. Керівниками трьох груп колядників були Віра й Володимир Коновали та Микола Сідельник.

Із своєї коляди, філія ОДУМ-у Чікало приділила 150 дол. на журнал "Молода Україна" та 150 дол. на "Українські вісті", де вже довгі роки друкують безкоштовно сторінку ОДУМ-у.

Реф. преси
Січень 1980 р.

ТОВАРИСЬКИЙ ВЕЧІР ОДУМІВСЬКИХ ПРИЯТЕЛІВ В СЕН-КЕТЕРИНС

У п'ятницю 7-го грудня 1979 р. відбувся "Товариський вечір" у Сен Кетеринс, що його організувало Товариство Одумівських Приятелів, разом з юними одумівцями. Були присутні також батьки від СУМ та Пласти.

Вечір відкрив п. А. Озимчак. Він підкреслив, що мета вечора — це висловити свої наболілі почуття, про долю дітей, які не належать до жадної молодечої організації та які відходять від

Команда першого всеодумівського спортивного табору.
Зліва: Віра Харченко — писар, Віктор Ліщина — бунчужний, Віктор Педенко — комендант, Оленка Багнівська — бунчужна і Сузанна Якута — медсестра.

українського суспільства. Після відкриття, програмою вечора вміло провадила керівник ансамблю бандуристів пані Оксана Метулінська.

Після молитви була коротка мистецька частина — гра на бандурах юних одумівців, які гарно виконали 4 народні пісні:

1. "Ой важу я важу",
  2. "З'язанка пісень на бандурах",
  3. "Гей нуте косарі", i
  4. По той бік гора".

Після мистецької частини виголосив свою сентиментальну промову голова ЦК ОДУМ-у В. Педенко. Він насвітлив проблеми нашої молоді, та як зарадити ліхові, яке переслідує нас усіх. Також підкреслив, щоб батьки не легковажили, а заохочували дома дітей розмовляти українською мовою, бо без мови діти перестають бути українцями. Присутні висловили почуття вдячності ОДУМ-у та керівникам ансамблів бандурристів і танцювальних груп, бо всі батьки були завжди задоволені, що їхні діти навчились при ОДУМ-і.

Поїздки юних одумівців до Монреалю, Детройту, Торонто, це є світла сторінка ОДУМ-у, яка дає насолоду не тільки дітям, а й батькам. З цього діти горді, що вони не самі, а є батьки та організація, що турбуються ними, та пригадують, хто вони та чиї діти.

Деякі батьки підкреслили, що, де б наші діти не були — в ОД-УМ-і, СУМ-і чи Пласті, всі вони лишаються українцями, а тому не бажають занепаду будь-якої з цих організацій. Далі було підкреслено значення православної церкви для народу, та що молодь мало бере участь у церковному житті, а тому треба подумати та порадитись, що зробити, щоб молодь більше цікавилася церковно-громадським життям.

Основну увагу було звернено на табори. Зокрема на оселі "Україна", яка була заснована в 1975 році, та мас спортиві площа купальний басейн, і в 1980 році в літньому сезоні матимемо 8 тижнів таборування. Отже, батьки, посолайте своїх дітей до таборів, бо ж табори це не тільки купальний басейн, розваги та відпочинок. В таборах діти зустрінуться з українськими дітьми, а ця зустріч це радість не тільки для дітей, а й для батьків, яка залишиться в пам'яті на все життя.

Багато було похвал від батьків
керівниці ансамблю бандуристів
у Сен-Кетеринс, пані Оксані Ме-
тулинській, що зуміла пригорну-
ти до себе дітей, та прищепити
любов до бандури, до пісні, до
свого народу.

Підкреслено також було, що членство наших організацій має, а тому ми, батьки, всіх закликаємо до праці, яка колись принесе нам славу. Бо тільки пра-

ця нас з неволі вирве — так писав наш Великий Каменяр Іван Франко.

Нұмо ж до праці, брати!

A₁O₁

РАЇСА МОРОЗ ТА СИН ВАЛЕНТИН

В суботу 13-го жовтня 1979 р., пані Раїса Мороз, дружина дисидентя Валентина Мороза, відвідуючи українську громаду в Чікаго, завітала до школи україно-зnavства при православному соборі св. Володимира. Учні привітали її квітами і подарунком. Пізніше прийшов і її син Валентин (йому коло 19 років). Учні й учителі від 6-ої до 10-ої класів зустрілися з ними та ставили запитання.

Пані Мороз сказала, що в Україні всі діти мають вивчати російську мову з дитячого садочка, навіть в українських школах, яких мало залишилося. В Україні немає таких організацій для молоді, як ОДУМ, СУМ чи Пласт. Всі діти мають належати до комсомолу (це комуністична організація для молоді).

Коли її чоловік Валентин був ув'язнений, агенти КІБ увесь час обшукували їхню квартиру. Пані Мороз сказала, що ми в Америці можемо зумагати ув'язненим листами протесту до наших конгресменів, державних керівників та до СССР.

Молодий Валентин сказав, що "блуджінс" в Україні коштує 180 карбованців — більше, ніж робітник може заробити за місяць. Валентин Валентинович любить модерну музику, яка тепер модна в Україні й ССР.

Пані Раїса грецького роду — грекиня за національністю і за документами, знає грецьку мову. Вона народилася і жила в Україні. Поділяючи долю українців, вона чудово володіє українською мовою. Пані Раїса знає російську мову й німецьку, яку викладала в інститутах.

Андрій Косовський
сдумівець, учень 8-ої кляси

**Батьки! Матері!
Чи Ви вписали своїх дітей
до ОДУМ-у?**

НАТАЛЯ ПАВЛЕНКО

Наталя Павленко в травні місяці 1979 року закінчила чотири роки студій в Ратгерському університеті, Нью Брансвік, Нью Джерзі на факультеті психології, одержавши ступінь бакалавра (В. А.). Наталя активна в одумівському житті. Успішно закінчила два Табори Виховників Юного ОДУМ-у, одержавши ступінь Виховника Юного ОДУМ-у. Влітку 1979-го року працювала як писар Команди Табору Виховників Юн. ОДУМ-у на одумівській оселі "Київ", Аккорд, Нью Йорк. Пізніше, на одумівському відпочинково-виховному таборі, на тій же оселі, виконувала обов'язок заступника коменданта. У місцевій філії є референтом юнацтва.

Наталя була учасником кількох одумівських тaborів українознавства і навчання гри на бандурі і була керівником одумівського ансамблю бандуристів при філії ОДУМ-у в Сомерсет, Нью Джерзі, а також є членом вокально-інструментальної групи.

Сьогодні Наталя є в учительському складі української школи при Церкви-Пам'ятнику в Бевнд Бруку й Нью Джерзі, відповідальна за 1-шу підготовчу класи. Наталя цікавиться музикою, якої навчається від сьомого року життя. Її спеціальні зацікавлення: література, філіателія, праця з дітьми, спорт. У майбутньому плянує продовжувати студії, щоб сягнути вищі наукові ступені.

ГОЛОС ДОРАДНИКА НА ТАБОРІ

Табір має дві цілі. Перша, це допомогти батькам виховати дітей. Зокрема виплекати любов до України, навчити дисципліни і поваги до старших. Також, навчити їх співати українські пісні і дати нагоду познайомитись з хлопцями і дівчатами з різних міст Канади і США.

Друга ціль це дати можливість дітям пожити два тижні серед розкішної природи, де вночі небо зорянє, а вранці трава росяна, де співають пташки і ростуть високі дерева.

Не все дітям на таборі подобається. Деято не хоче застеляти своє ліжко, розмовляти по-українському чи навіть привітатися.

Наталя Павленко

За провину вони мусять навчитися прислів'я чи скромовку.

Команда табору в цім році складалась, за виїмком мене, з молодих дівчат і хлопців, які кінчили, або вчаться в університеті чи середній школі. Всі вони закінчили не менше семи класів української школи, більшість закінчили курси українознавства і були на таборах виховників. Комендант табору, Віра Коновал з Чікаго, приїхала на табір з добре спрацьованою програмою і шестилітнім досвідом на таборах у Канаді, Міннесоті і Нью Йорку. Команда добре вив'язалася з своїх обов'язків. Діти відпочили і багато чому навчилися.

Відчувався брак бараків, осьобливо під час дощів. Тому добре, що ГУ ТОП-у плянує в наступнім році збудувати недалеко басейну будинок-барак. Будинок має примістити 50 таборян, команду і медсестру. В нім теж має бути заля для занять. На це потрібно біля 40 000 дол.

Оселя "Україна" не має фондів на будову такого барака, бо в минулім році було витрачено 65.000 дол. на будову басейна, а в цім році 40.000 дол. на цементову площину (1000 кв. ярдів) для паркування авт. Площа була конче потрібна, бо було багато нарікань, що немає площі від клієнтів, які винаймають залю (головний прибуток оселі).

ГУ ТОП-у вже розпочала збірку грошей на барак-будинок. Дуже бажаним є, щоб батьки, яким залежить на вихованні своїх дітей, позитивно відгукнулися і щоб на другий рік на оселі був будинок для тaborovikів.

Леонід ЛЕЦІНА СВП
Оселя "Україна", 1979 р.

ГОВОРЯТЬ КОМЕНДАНТИ ТАБОРУ

Слава всім працівникам! Ми є горді повідомити вас, що вже є 12-ий табір ОДУМ-у в Міннесоті, який, як і попередні одинадцять, ми успішно провели. Дванадцять тaborів це вже є великий уклад праці, який без відданості та віри в те, що тут діється корисна робота, не міг би бути успішним.

Здійснення цієї праці ми завдячуємо активній участі ширшого кола членів нашої громади. Віра в те, що тут відбувається корисна праця, походить від самого завдання ОДУМ-у, а саме:

"Виховувати молодь для добра свого рідного народу"

— це завдання і є тим законом, який керував і керує всією працею наших тaborів. Ми є певні, що в майбутньому, як довго будуть існувати наші тaborи, вони будуть керуватися законами зумовленими нашим завданням.

Вже доконаним фактом того, що наша праця має майбутність, є те, що бувші підлітки минулих тaborів працюють активними виховниками на цьому таборі. Що бувші тaboroviki вже увійшли в команду цього табору. Що діти свідомих молодших подруж у великий кількості прислали своїх дітей новаків до нашого табору.

Знову ми хочемо сказати: — Слава всім працівникам! Але найбільша слава тим, хто вирости на наших тaborах, а тепер прийшли до табору, щоб вкласти і свій уділ праці:

Еля Вовк (заст. коменданта і координатор праці), Віктор Ліщина і Віра Павленко (бунчужні), Віктор Гуща (спортивний референт), виховники: Богдан Лисий, Маруся Луппо, Михайло Лютаревич, Степан

Фурсик, Наталка Багмет, Наталя Лиса, Соня Лютаревич.
Ми є горді вами і вашою працею!

Команданти:
Олександр Гуща СВП
Олександр Полець СВП

12-ий Табір ОДУМ-у
Міннесоти.
Липень-серпень 1979 р.

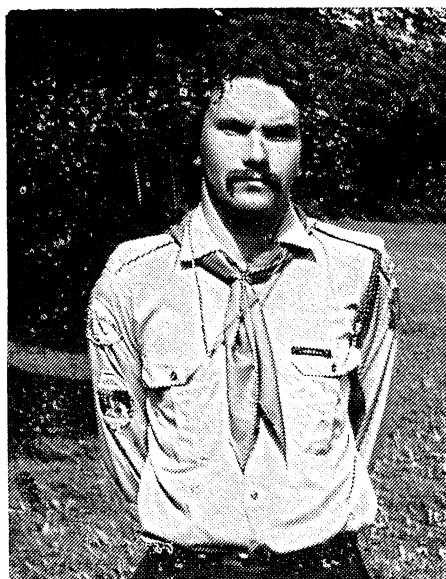
АНДРІЙ ШЕВЧЕНКО

Андрій Шевченко в травні місяці 1979 року, після чотирьох років студій на факультеті політичних наук в Ратгерському університеті, Нью Брансвік, Нью Джерзі, одержав ступінь бакалавра (B.A.).

Андрій провів усе своє юнацьке життя в ОДУМ-і і сьогодні також є активним в одумівському житті. На останньому Всеодумівському З'їзді Старших Виховників ОДУМ-у йому було затверджено ступінь Старшого Виховника Провідника — найвищий ступінь в новій структурі ОДУМ-у. Літом 1979 року був заступником коменданта Табору Виховників Юного ОДУМ-у та пізніше комендантом одумівського відпочинково-виховного табору Юн. ОДУМ-у на одумівській оселі "Київ" в Аккорд, Н. Й. За свою діяльність в ОДУМ-і був відзначений разом з Вірою Коновал СВП, як найактивніші одумівці 1979-го року, на Зустрічі ОДУМ-у зі старшим громадянством у Детройті. Виконує обов'язок голеви філії ОДУМ-у в Сомерсет-Бавнд Брук, Н. Дж., а також є членом Головної Ради Коша Старших Виховників ОДУМ-у в США.

Андрій був учасником одумівських таборів українознавства та начання гри на бандурі, а також членом одумівського ансамблю бандуристів при філії ОДУМ-у в Сомерсет, Н. Дж. В 1979-80 шкільному році викладає історію і географію в українській школі при Церкві-Пам'ятнику, Бавнд Брук, Н. Дж. Є членом оркестри "Трембіта" та керівником вокально-інструментального ансамблю при філії ОДУМ-у в Сомерсет, Н. Дж. Спеціальні зацікавлення: музика, політика, спорт.

У майбутньому плянує продовжувати студії в ділянці міжнародних відносин і міжнародного права.

Андрій Шевченко

До редакції журналу
"Молода Україна".
Торonto.

ПРАЦЬОВИТА ЕЛІТО!

В журналі "Молода Україна" ч. 283, за листопад м-ць 1979 року, в розділі "Сторінка Юного Одуму", натрапив я на дуже цікаву й похвальну річ, а саме: дитячий віршик П. Вороњка — "Зайчика злякалисъ" і до нього ілюстрація, яку намалювала одумівка Людмила Дрозд.

Ця композиція мене просто захопила і то не лише тому, що автором цієї ілюстрації є моя внучка, а ще й тому, що ця ідея, яка зародилася в когось із членів редакції, щоб цю річ помістити в журналі, сама собою заслуговує на похвалу.

Не встаюю — мене дуже радує те, що ця ілюстрація зроблена рукою моєї внучки, бо хіба не радіють дідусі та бабусі юної одумівки Оксани Родак, дивлячись на її фото в журналі, де вона показана як бандуристка з бандурою в руках, або дідусі та бабусі Віктора Ліщини, читаючи в журналі його привіт Валентинові Морозові? Безумовно, що всіх це радує, але той віршик з ілюстрацією є щось особливe, є щось нове, чого ще не було в журналі "Молода Україна" протягом його існування.

Особливість його (на мою скромну думку) полягає в тому, що тут якраз є те, що найтажче нашій молоді дається: свідоме

сприймання українських творів чи деяких текстів, бо для того, щоб ілюструвати якийсь текст, треба не просто перекласти кожне його слово, а зрозуміти, сприйняти духову суть того тексту чи всього твору.

Якраз оце й радує мене найбільше в тій ілюстрації моєї внучки Людмили до твору П. Вороњка. Це вже є і творчість.

Хотілося б, щоб це дуже вдале започаткування в журналі "Молода Україна", продовжувалось. Я певний того, що є серед одумівської молоді ще обдаровані діти, яких треба до цього заохочувати, що може зацікавити нашу молодь українськими творами, нехай спочатку дитячими, таких авторів, як П. Вороњко, Наталя Забіла, а там Т. Шевченком, Л. Глібовим і іншими.

У всякому разі, мені особисто ця ідея дуже імпонує і я певний, що в цьому я не одинокий, бо вона зaimпонує й нашій одумівській молоді.

Прийміть мої найкращі побажання Вам веселих свят Різдва Христового та щасливого Нового Року!

Щастя Вам, Боже!

Т. Хохітва

Грудень, 1979 р.
Флоріда.

УСПІХИ В НАУЦІ ТА ПОДРУЖЖЯ

26 жовтня — день одруження Миколи і Валі Близнюк. Наче недавно то було, а пройшло вже 22 роки, за той час народились і виростили троє синів — Івась, Андрій і Гриць, які саме в цей день 26 жовтня ц.р. по успішному закінченні 1977-1978 навчального року отримували нагороди в "Парк-сайд Каледж Інституті". Іван закінчив школу відмінником з найвищими показниками в математиці та отримав першу нагороду від Студентської ради - відзнаку, "Онтаріо Сколар Вінер" нагороду, "Гайс-Дена Сколяршіп" — 1.000 00 дол. і "Клярк Еквіпмент оф Канада Лімітед - Сітіzenшіп Авардс" — \$100.00. Івась був президентом Спортивої Студентської Ради і головою філії ОДУМ-у в Лондон-Ст. Томас. Андрійко успішно закінчив 12 класу та отримав нагороду

ду від "Кенедієн Тімкен Лімітед". Гриць дуже спішно закінчив 11 клясу і дістав нагороду "Джек Макдоналд Авард" і є тепер в школі президентом Спортивої студентської ради. Всі хлопці добре говорять, пишуть і читають по українському.

Було приємно бути на цьому випускному вечорі батькам Миколі і Валі і нам, дідові і бабусям, Частування приготовила Валя. Дід і бабусі бажали батькам в день роковин їх подружжя доброго здоров'я, щасливого дальншого життя і просили допильнувати, щоб всі три сини повиходили із вищих учбових закладів із ще кращими оцінками, а онукам бажали дальших успіхів у навчанні, Іvasеві — в Торонтському університеті на інженерному факультеті, Андрійкові в 13-ій класі і Грицу в 12-ій класі, щоб вони йшли шляхом старшого брата. Промовці говорили, що батьки мають радіти успіхами дітей на користь Канади і на славу Україні.

Дідусь — Ф. Подопригора

ПРИВІТ ВІД БРАТСТВА СВ. ВОЛОДИМИРА ПІД ЧАС ПРИЙНЯТТЯ ДЛЯ НОВОГО СВЯЩЕНИКА О. РОМАНА БОЖИКА

Пане Господарю, всесені отці, добродійки й шановна громадо!

Маю приємність привітати сьогодні Вас, всесеній отче Романе, і Вашу дружину, шановну добродійку Євгенію Божик від Братства св. Володимира в заступництві голови Братства, п. проф. Мухи, якому стан його здоров'я не дозволяє бути сьогодні з нами. П. проф. М. Муха дуже шкодує, що не може сьогодні особисто привітати Вас, отче Романе, і добродійку серед нашої громади, але надіється, що з Божою поміччю, незабаром зустрінеться з Вами.

Ми всі дуже тішимося, що ми дістали молодого здібного священика, який разом зі своєю добродійкою допоможуть нашим отцям настоятелям і їх добродійкам активно працювати в українській православній катедральній громаді св. Володимира. Boeh, як казав св. пам. Митрополит Іларіон, "Служба народові це є служба Богові".

В історії Української Православної Церкви було багато світлих постатей. Хочу тут пригадати світлу постати митрополита Василя Липківського, який історично пов'язаний з розвитком Української Греко-Православної Церкви в Канаді. Під час відродження української державності під проводом Симона Петлюри в роках 1917-1920 відродилася теж Українська Автокефальна Православна Церква в Україні. Уже у 1917-му році заходами тоді ще отця Василя Липківського постало Братство Воскресіння, яке незабаром перетворилося у Всеукраїнську Церковну Раду. Завершенням праці Всеукраїнської Церковної Ради було скликання у Києві Церковного Собору у жовтні 1921 р., який рукоположив на Митрополита Київського і Всієї України о. Василя Липківського. Та недільно тривала ця світла доба в історії Української Православної Церкви. Уже в 1927 р. безбожницька московська большевицька влада знищила Митрополита Василя Липківського та поступово і послідовно знищила теж і Українську Автокефальну Православну Церкву в Україні.

Як бачимо, Українська Православна Церква в Україні мала національно-український характер, як в даній добі нашої історії (княжча доба і доба Козаччини), так і в новітній історії України. Українська Греко-Православна Церква в Канаді іде теж тими історичними шляхами. Церква наша затримує українську мову в Богослужіннях, а священики ведуть освідомлюючу і виховну працю серед наших прихожан і їх дітей.

Також і Братство св. Володимира під проводом проф. Михайла Мухи вкладає і свою частку у релігійно-культурну працю серед своїх членів і шиюшого громадянства чи то доповідями, чи виданнями книжок.

Усі члени Братства сердечно Вас. Отче, і добродійку вітають і бажають Вам обом успіхів і задоволення з Вашої праці серед нашої громади. Проймаємо Вас, всесеній отче, і Вас. дорога пані добродійко, з вілкюритим серцем і теплою гостинністю.

Щастя Вам, Боже!

Д-р Ганна Янішевська

Катедра св. Володимира
Торонто, 28 жовтня 1979 р.

ПОМ'ЯНУЛИ ДМИТРА СПІВАКА

Неділя, гарний літній день, сонячні промені відбиваються на банях церкви Св. Троїці в Лондоні, Онтаріо. Люди з'їжджаються на Службу Божу.

Після Служби Божої відправлено панахиду за бл. п. Дмитра Співака, сина Андрія та Ольги, брата Миколи, Ліди та Івана Співаків. Родина відправила цю панахиду в 50 років з дня народження та 30 років з дня трагічної смерти Дмитра 21-го червня 1949 року у Франції за 34 км від Парижу.

Після молитви та смачного обіду присутні пригадували тяжкі роки еміграції, тяжке життя і працю в таборах, де перебувала й родина Співаків, аж до серпня 1944 року, коли її визволили американці, займаючи Францію. Та після тяжкого таборового життя не краща була й праця на фармах, де вся родина Співаків працювала на буряках.

Сини Дмитро й Микола були вже кавалерами, після тяжкої денної праці на полі хлопці все ще находили час поїхати на вечорниці до наших дівчат, які були розкидані по всіх кінцях Франції. Одного вечора поїхав сам Дмитро і вже не вернувся: трагічно загинув на перехресті доріг від удару другим автомобілем, яким керувала учениця-француженка.

На обід виголошували співчуття о. прот. Михайло Фляк, голова православної громади Св. Троїці п. Оброковський, голова ТОП Канади Іван Данильченко, п. Іван Жидовка, Гаяля Блощинська, Микола Кошман, Микола і Ольга Співаки. Батько покійного Андрій Співак дякував усім присутнім, дякував жінкам за смачний поминальний обід.

На заклик Миколи Співака Гаяля Володченко й Іван Данильченко перевели збірку на пресу, з чого на "Молоду Україну" призначено 55.00 дол.

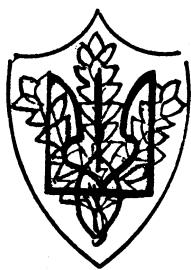
Вічна пам'ять покійному, а всім Вам шире спасиби.

I. Данильченко

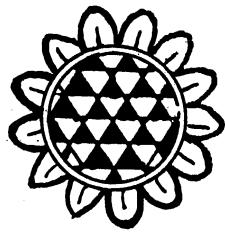
Ч и т а й т е! Передплачуйте!

П о ш и р ю ї т е!

"МОЛОДУ УКРАЇНУ"

СТОРІНКА ЮНОГО ОДУМУ

ІЗВЕЧОРА... ІЗВЕЧОРА...

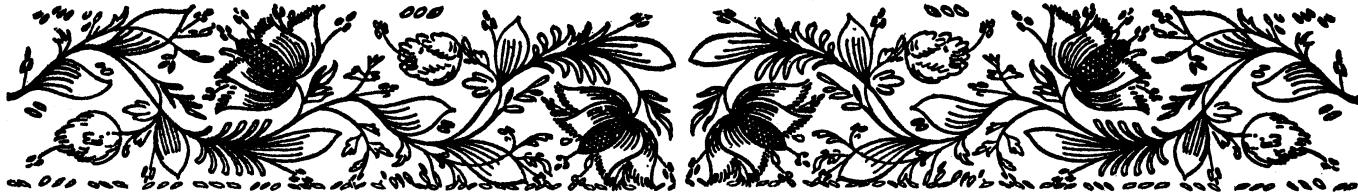
ОЙ, УЧОРА, ІЗВЕЧОРА...

З збірки Конощенка

Помірно

Ой, у - чо-ра, із-ве- чо - ра, пас-ла Ме- лан - ка
два ка - чу-ра, пас-ла Ме- лан - ка   два ка - чу-ра.

1. Ой, учора, ізвечора,
пасла Меланка два качура. (2)
2. Ой, пасла, пасла, загубила,
а шукаючи заблудила. (2)
3. Ой, вийшла, вийшла в чисте поле,
а там Василько плугом оре. (2)
4. Ой, оре, оре, жито сіє.
За ним те жито зеленіє. (2)
5. Ой, оре, оре, поганяє,
До гори личком спочиває. (2)
6. Ой, оре, оре, сам плуг заносить,
Їому Меланка їсти носить. (2)

О. Кобилянська

ЦАРІВНА (Уривок)

...Цеї ночі упав знову свіжий сніг. Уклався на гіллі дерев, на всім немов надиханий. Величезні, дорогі мої гори Карпати, зі своїми біло поприбираними лісами блистіли сріблясто проти сонця, а над усім тим миготіло ясне, майже прозоре синє небо...

Навколо тихо, урочисто, саме так, як би все на час здержало віддих і ждало на щось святе. В таких хвилях молюся. Не словами, але серцем, душою молюся. Бажаю, щоб існуюча краса наповнила і мое серце, щоб стало чисте, прозоре, мов та імла, що десь-не-десь звисає ще над деревами!

ПОЧАТОК ПРАЦІ

В місяці вересні 1979 р. в залі при православній катедрі св. Володимира в Торонто відбулося відкриття нового сезону праці в Юн. ОДУМ-і. Референт молоді, Василь Тимошенко, привітав усіх присутніх, а тоді бунчужні, виховники і всі юні одумівці співали марш. Під час марширування нас фотографував пан Іван Корець. Отець Юрій Ференсів також промовляв і гарно нас привітав. Після молитви і смачної перекуски одумівці розійшлися по своїх гуртках. Праця розпочалася.

Анна Середа
Гурток "Білі Голуби", Торонто

МОЛИТВА

Про Тебе, Ісусе, про Тебе, мій Боже,
Усі мої думи, ѹ усі мої мрії,
Бо тільки Десница нам Твоя поможет,
Бо тільки на Тебе всі наші надії!...
Горить Рідний Край мій, горить Україна,
Не маєм нізвідки рятунку ѹ поради!...
Я перед Тобою схиляю коліна:
Спаси мою Землю ѹ Народ від заглади!...
Молюся я до Тебе, молюсь дні і ночі,
Згидаю коліна тримткі при Престолі:
Утри нам, зболілим, заплакані очі,
І пошли нам, помученим, щастя та долі!...
Терпів Ти Голготу, терпів хресну муку,
Поглянь: ѹ Україна висить на Голготі!...
Подай же спасіння, подай же її руку,
Спаси Свою Землю ѹ Народ у скорботі!...

ІЛАРІОН

М. Шевченко

НЕ СТРАШНО

— Що ти намалював? — запитав Гриць у Сергійка.
 — Це гірка, а це санки, а на санках — я.
 — Ти? На санках ти? Тут же хлопець сам іде, а ти, як спускався, так усе за тата держався. Самому з гірки було страшно з'їхати.
 — І зовсім не страшно, — несміливо заперечив Сергійко.
 — А чого ж ти тримався за тата?
 — А... щоб він не впав, бо слизько ж.
 Ale й тепер Гриць не вірив:
 — А от ти доведи — з'їдь.
 — Ну ѹ з'їду, подумаєш. Хоч зараз.
 Хлопчики одяглися і вийшли у двір.
 Сергійко поставив санки, сів на них і з сумом подивився вниз на вишню, біля якої кінчалась гірка. I з'їхати хотілося, і боязко було.
 — Сергійку, — почув він раптом. Сергійко повернувся і побачив маму, яка стояла на ґанку. Санки в цей час хитнулися і... побігли з гірки. Сергійко не встиг і злякатися, як опинився внизу.
 — Я ж казав! Я ж казав тобі, що не страшно!
 — гордо промовив він до свого недовірливого друга і вже сміливо потягнув свої саночки на гірку.

Гурток "Золоті орли" біля каменя на виховно-відпочинковім таборі ім. Симона Петлюри.

Перший ряд зліва: Марко Сеник і Віктор Педенко. Другий ряд: Неля Яскевич (заступник), Юрій Педенко, Григорій Гандза, Юрій Швець (виховник) і Павло Сеник.

Оселя "Україна", 23 липня 1979 р.

НА ГІРЦІ

Угорі зимове небо,
Під ногами свіжий сніг.
Значить, лижі брати треба
I летіти швидше всіх.

Не питайте, хто боїться,
Боягузів тут нема.
Помчимось, як блискавиця,
Bo на те ж і є зима.

М. Пригара

ВИСТУП ІЗ БАНДУРИСТАМИ

У суботу 31-го листопада 1979 року ансамбль бандуристів ім. Гната Хсткевича та дівочий хор "Молода Україна" під керівництвом пані Валентини Родак виступали у Торонто в Шератон Сентр. Я була одна із тих, що співали. Ми виконали п'ять пісень і колядок: "Добрий Вечір Тобі", "Щедрий Вечір, Добрий Вечір", англійську колядку "Чие Дитя", "По всьому Світу" і "Ялинку". Нас фільмували на телебачення. Мені виступ дуже подобався і мені було дуже цікаво.

Світлана Ліщина
Торонто

СВІТОВИЙ КОНКУРС ДЛЯ МОЛОДІ ІМ. МАРУСІ БЕК "УКРАЇНА В АНГЛОМОВНИХ ВИДАННЯХ"

Комітет Світового Конкурсу для Молоді ім. Марусі Бек у Детройті, Міч., проголошує 2-ий Конкурс п. н. "Україна в англомовних виданнях".

Конкурс призначений для молоді від 14 до 24-х років включно. Учасниками можуть бути всі українці в цьому віці по цілому вільному світі, включаючи всі держави й континенти.

Завдання конкурсу: зацікавити її активізувати українську молодь стежити за приділенням уваги Україні й українцям в англомовних виданнях держав та народів вільного світу — цим поширювати свій національно-політичний світогляд, виробляти думку, пізнавати українські проблеми в насвітленні англомовної преси. Поширилою, таким чином, обізнаністю з українським питанням, молодь зможе принести чимало користі для української справи і в суспільстві держави своєї приналежності, і в українському громадському житті.

Учасники цього конкурсу мають збирати з англомовних видань протягом року від 1-го січня до 31-го грудня 1980 року — всі матеріали про Україну й українців, які вони лише зможуть знайти в книжках, журналах, альманахах та газетах, публіцистичних виданнях, брошурах, повідомленнях та взагалі в пресі в найширшому значенні цього слова. Це можуть бути звичайні, навіть короткі, загадки, статті, коментарі, розвідки, репортажі, інтерв'ю, рецензії, огляди, мистецькі твори, розділи чи згадки в ми-

стецьких творах, цілі книжки, брошюри та всі інші роди писань, де в будь-якому аспекті говориться про Україну або українців.

Матеріали можна збирати лише з англомовних видань вільного світу й лише за 1980 рік. Українські видання англійською мовою, звідки б вони не ложодили, чи переклади з української мови на англійську, виключається з джерел для конкурсу.

Збирати матеріали можна різними способами: 1. Робити вирізки з доступних джерел (як передплачувана преса тощо); 2. Робити відбитки на копіювальних машинах; 3. Робити виписки.

При кожному способі, обов'язково треба затримати, або подати називу джерела, звідки взято матеріал, дату, сторінку, називу статті та, при наявності, автора. Якщо це буде ціла книжка, чи її розділ, велика розвідка, брошюра тощо, повністю присвячена Україні, українцям, можна подати лише бібліографічні дані (автор, назва, рік, кількість сторінок, де й ким видана), а при можливості, залучити їх до збираних матеріалів.

Матеріали мусить бути впорядковані та оформлені у збірнику. Кожен учасник може комплектувати та оформлювати збірник на свій власний спосіб.

За найкращі (кількістю, якістю та оформленням), учасники конкурсу будуть нагороджені: 1-ша нагорода — 500 доларів, II-га нагорода — 300 доларів, III-тя нагорода — 200 доларів. Крім нагород, будуть ще відзначення.

Оцінюватиме збірники матеріалів та присуджуватиме нагороди жюрі, яке було обране для Світового Конкурсу для Молоді в 1979 р. Й виказalo високоякісну працю у підведені підсумків 1-го конкурсу. Склад жюрі буде подано пізніше. Роздаватиме нагороди Комітет цього конкурсу.

Надіслані на конкурс збірники, залишаються власністю Комітету. Ці матеріали створять цінний архів, на якому базуватимуться думки в англомовних виданнях про Україну та українців у даний період часу, скільки та в якому аспекті було приділено нам уваги в країнах вільного світу, а також цей архів буде джерелом для дослідників українського питання та істориків.

Збірники матеріалів можна надсилати від 1-го січня до 31-го березня 1981 року на адресу:

Mrs. Maria Harasevych
3061 Firestone Dr.
Sterling Heights, Mich. 48077
USA.

Комітет Світового Конкурсу

для Молоді ім. Марусі Бек

Проф. Марія Гарасевич — голова, директор Петро Стасів — заступник, мігр. Христина Юзич — секретар, ред. Іван Бек — фінансовий референт, мігр. Валентин Мушинська — пресовий референт, члени: директор Степан Віхар, мігр. Олена Климишин, п-і Анна Легета, п-і Мирослава Михалович, д-р Юрій Розгін.

ДО УВАГИ БАНДУРИСТІВ

Якщо ви потребуєте чехол на бандуру, можете замовити його у нас.

Висилайте розмір бандури і 25 дол. завдатку. Повна ціна чохла 40 дол. За два тижні ви дістанете його.

Маю також тверду протекцію для струн.

Замовлення присилати на адресу:

Mr. W. MURHA
17179 Woodbine
Detroit, Mich. 48219, USA
Tel. 1-313-533-7197

ALEX ELECTRIC LTD,
ALEX SCHIDOWKA

Industrial — Commercial — Residential

London, Ontario

Tel: 439 - 6747

N. - J. SPIVAK LTD.

R. R. 1.

LONDON, ONTARIO

(Pre-mix concrete)

КРЕДИТОВИЙ СОЮЗ

- Платить за пляни різні: щадничі 7-8½ %
- Дає малі і великі особисті і моргеджові позички, в міру можливостей
- Має життєву асекурасію на заощадження до \$ 2.000 на позички до \$10.000 після вимог КЮМІС
- Має чеки особисті даром і для подорожуючих
- Приймає оплати за газ, електрику, телефон і воду даром.
- Дає різні фінансові поради
- Дає пашпортові гарантії
- Дає добру, точну, чесну і вчасну обслугу
- Дає добре кредитові звіти
- 27 років на службі Рідного Народу
- Вступайте в члени і щадіть ще ніж Вам треба позички, малої чи великої
- Позичайте на догідні сплати і низькі відсотки.

SO-USE CREDIT UNION LTD.

406 Bathurst St.
Toronto, Ont. M5T 2S6
Tel.: 363-3994

BRANCH OFFICE:
2258 Bloor St. West
Toronto, Ont. M6S 1N9
Tel. 763-5575

ОДУМІВЦІ!

Гідно відзначімо

в цім році

30-ліття ОДУМ-у!

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "МОЛОДОЇ УКРАЇНИ" ЖЕРТВУВАЛИ:

Нев'янучий вінок на свіжу могилу бл. п. проф. Василя Васильовича Григоренка складають: Філія ОДУМ-у в Баунд Брук, Н. Дж.	\$100.00
Білинський Ярослав, Нью-арк, Н. Дж.	50.00
Мороз Микола, Торонто	30.00
Головна Управа ТОП-у Канади	30.00
3 поминального обіду в 30-ту річницю з дня трагічної смерти бл. п. Дмитра Співака, Лондон, Онт.	55.00
3 нагоди 25-ліття подружжя Миколи і Олени Латишків скромний дарунок від друзів	25.00
Вовк Марійка, Торонто, Онт. Григоренко Лідія з синами, Сомерсет, Н. Дж., США	20.00
Насенчук Веніамін з родиною, Сомерсет, Н. Дж.	20.00
Терещенко Любима, Ріджвуд, Н. Й., США	16.00
Замість квітів на свіжу могилу св. п. Бориса Олександрова, складають Романенко Григорій і Марія, Торонто, Онт.	15.00
Воскобійник Іван, Філадельфія, Па., США	11.00
Насенчук В. (мол.), Сомерсет, Н. Дж., США	10.00
На нев'янучий вінок св. п. Бориса Олександрова, кол. редактора "М. У.", складає Г. Хохітва, Форт Лодердейл, Флоріда, США	10.00
Стадніченко Едуард, Любек, Німеччина	10.00 н. м.
Стадніченко Єлісавета, Любек, Німеччина	10.00 н. м.
Стадніченко Валентин, Любек, Німеччина	10.00 н. м.
Парафенко В., Вестон, Онт.	7.00
Пригорницький Дм., Торонто	7.00
Куриленко О., Ашфілд, Австралія	6.35
Одарченко О., Такома Парк, США	6.00
Гришків В., Вінніпег, Ман.	6.00
Лукаш-Косовська Н., Чікаго	6.00
Ромас А., Лясал, Кве.	6.00
Кулик Г., Торонто, Онт.	5.00
Канарайський А., Пентінтон, Б. К., Канада	5.00
Марцінюк Й., Парма, США	5.00
Павленко В., Філадельфія, Па.	3.00
Мирошниченко А., Вудсайд,	

ROCHESTER FURNITURE CO. LTD.

ТРИ ВЕЛИКІ КРАМНИЦІ

Великий вибір хатніх меблів: віталень, спалень, ідаленъ, холодильники, пральні машини, електричні і газові печі, телевізори, радіо.

TORONTO CENTRAL

423 College St. W. - Tel. 364-1434

TORONTO WEST

1121 Dundas St. W. - Tel. 535-1188

MISSISSAUGA

2150 Dundas St. E. - Tel. 276-4390

Н. Й., США	3.00
Іхтаров Ю., Філадельфія, Па.	2.00
Матвіїв В., Лясал, Кве.	2.00
Вусата В., Нью Гласков, Кве.	1.00
Хохітва Г., Форт Лодердейл, Флоріда, США	1.00
Ричок Р., Мейплвуд, Н. Й.	1.00

ПРИЄДНАЛИ

НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ:

Родак Валентина, Торонто, Онт. 1

ДІСТАЛИ ОГОЛОШЕННЯ:

Корець Іван, Торонто, Онт. 3

Жертводавцям і прихильникам "Молодої України" щира подяка!

Ред. і адмін. "М. У."

**

Хлопчик піймався на кражі яблук у чужому саду.

— А ти що тут робиш? — до нього господар.

— Та ось бачите, — каже хлопець, — яблуко впало з дерева, а я хотів його назад на дерево повісити.

**

Терпеливий чоловік до свого боржника:

— Останній раз питаю тзбе: коли ти вже заплатиш мені борг?

— Останній? — зрадів боржник. — От і слава Богу, а то вже мені так надоїло це слухати.

MR. N. HAWRYSCHE
161 INDIAN ROAD CR.
TORONTO, ONT.
M6P 2E8

If not delivered please return to:

МОЛОДА УКРАЇНА
Box 40, Postal Station "M"
TORONTO, ONT., CANADA
M6S 4T2

Concrete Forming London Ltd.

LONDON, ONTARIO

(Foundations and floors.)

УКРАЇНСЬКА ФІРМА
ОПАЛОВОЇ ОЛИВИ
ALASKA Fuel Ltd.

2438 St. Clair Ave. West
Toronto, Ont.
M6N 1L2

24-годинна скора і солідна
обслуга!

Чищення і naprawа форнесів
безплатна.

Телефонуйте вдень і вночі!

Tel.: 769-4133
769-4134

Обслуга гарантована!

Ціна 1.00 дол.
в США і Канаді

Е. ДУМИН

пропонує

ВЕЛИКИЙ ВИБІР
чоловічих, студентських
і хлоп'ячих костюмів

як також різних фасонів
і кольорів
СОРОЧКИ.

550 QUEEN STREET WEST

Toronto, Ontario

Tel.: 364-4726

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА В ЧІКАГО

“САМОПОМОЧІ”

2351 West Chicago Ave., Chicago, Illinois 60622, USA. — Tel. HU 9-0520

- Кожна Ваша позика в "Самопомочі" коштує дешевше
- Оплачуємо кошти асекурацій за:
  1. Кожне ощадностеве конто до висоти 40 тисяч дол., з яких кожне забезпечене Федеральною Агенцією.
  2. Кожну позику (крім моргеджів) у висоті до 10 тисяч доларів
  3. Додаткове життєве забезпечення кожного щадника до 70 року життя до висоти 2 тисяч дол.
- Даємо Студентські Позики, за які проценти платить держава
- Видаємо грошеві перекази та подорожні чеки
- Приймаємо оплати за газ, електрику, воду й телефон
- Платимо 5½ % дивіденди за Ваші ощадності квартально
- В новому приміщенні заїнсталяовані для Вас огнетривалі скриньки.
- Відкритий кредит на всі Ваші потреби до висоти 2.500 доларів видаються на один Ваш підпис, без ручителів.